

Leto XIII. 1915.

Št. 8. Avgust.

BOGOLJUB

CERKVEN LIST ZA SLOVENCE

Izhaja začetkom
vsakega mesca

Izdaja Kat. bukvarna
Tiska Katol. tiskarna

Stane: za celo leto
K 2'—; za Nemčijo
K 2'50; za Ameriko
in vse ostale zunanje
kraje K 3'—

Spisi in dopisi se
pošiljajo uredni-
štvu, naročnina in
darovi pa upravni-
štvu „Bogoljuba“
v Ljubljani

Spisi se morajo po-
slati do 10., dopisi do
15. prejšnjega mesca

Koledar za avgust.

Namen molitve določen od sv. Očeta:
Vrnitev protestantov h katoliški Cerkvi.

	Dnevi	Godovi	Posebni nameni molitve so vsi važni dogodki, potrebe in stiske, ki bi se pripetile	Geščenje presv. Rešnj. Telesa		
				ljubl. škof.	javant. škoj.	
1	Nedelja	Vezi Petra ap.	Naši ujetniki; ugodno vreme	Tunice	} Mozirje	
2	Poned.	Alf. Lig. Porc.	Skrb za odpustke po duhu sv. Cerkve	Ribnica		
3	Torek	Najdb. sv. Št.	Pravo geščenje podob in ostankov sv.	Ljub. Marijan.		Luče
4	Sreda	Dominik	Dominikanci in pridigarji	St. Ožbald		Nova Štifa
5	Četrtek	Mar. D. Snežna	Zmaga in mir kat. Cerkve	Gora pri Sodr.		Sv. Martin
6	Petek	Izprem. Gosp.	Povzdig. naših misli k nebes. željam	Predoslje		Sv. Mihael
7	Sobota	Kajetan	Vojaški ranjenci in bolniki	Sv. Jakob ob S.		Nazarje
8	Nedelja	Cirijak in t. m.	Naši diplomati in politikarji	Polica	} Bočna	
9	Poned.	Roman. Afra	Zmaga v skušnjavah	Götteniz		
10	Torek	Lovrencij	Vsi služabniki sv. kat. Cerkve	Raka		} Ptuj
11	Sreda	Tiburcij Krist.	Srečna vrnitev beguncev	Janče		
12	Četrtek	Klara	Zenski samostani in pravi poklic	Gojzd		} Hiralnica v
13	Petek	Hip. Iv. Berh.	Sibe potresa, reši nas o Gospod!	Dobovec		
14	Sobota	Evezbij	Zanemarjeni otroci	Ljublj. Licht		Sv. Peter in
15	Nedelja	Vneb. B. D. M.	Marijine družbe	Polje	} Pavel	
16	Poned.	Joahim. Rok	Kuge in nalez. bolezn. reši nas o Gosp.	Dolenja vas		
17	Torek	Hijacint	Poljsko — cerkev sv. Jožefa v Ljub.	Ribno		Sv. Urban
18	Sreda	Helena	Avstrijska cesarska hiša	Sv. Lovr. ob T.		Hajdinja
19	Četrtek	Ludovik škof	Katoliški časnikarji in časopisi	Cerklje pri Kr.		Vurberg
20	Petek	Bernard	Cistercijani	Žalina		Sv. Andraž
21	Sobota	Ivana Franč.	Krščanske matere in vdove	Mekinje		Sv. Lorenc
22	Nedelja	Timotej	Pravi cerkveni duh naših organizacij	Trebnje	} Sv. Marko	
23	Poned.	Filip Ben.	Srečna vrnitev iz vojske	Kopirvnik		pri Ptuju
24	Torek	Jernej	Stanovitnost v veri	Št. Jernej		Sv. Marjeta
25	Sreda	Ludovik kralj	Katoličani na Francoskem	Goričica		Polenshak
26	Četrtek	Cefirin	Dušnih bridkosti, reši nas o Gospod!	Zgor. Tuhin		} Rogatec
27	Petek	Jožef Kalas.	Ljudske šole, učitelji in učiteljice	Dole		
28	Sobota	Avguštin	Naši škofje; avguštinci na Dunaju	Štanga		Slatini
29	Nedelja	Obgl. Jan. K.	Potrpežljivo prenašanje krivic	Stopiče	} Sv. Ema	
30	Poned.	Roza Lim.	Slovenci in Slovenke v Ameriki	Brdo		Sv. Peter
31	Torek	Rajmund	Vsi novorojeni in umrli v avgustu	Višnja gora		Kostrivnica

Odpustki

za mesec avgust 1915.

1. Nedelja, prva v mescu. Udom rožnovenske bratovščine trije popolni odpustki: 1. če v bratovski kapeli molijo v namen sv. očeta; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če v bratovski cerkvi nekaj časa pobožno molijo pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom. Popolni odpustek: a) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega; b) onim, ki nosijo višnjevi škapulir. — Od danes dne 1. avgusta od 12. ure popoldne počeni pa do polnoči dne 2. avgusta dobé v vseh farnih kakor tudi podružnih cerkvah vsi verniki porcijunkulski popolni odpustek tolikrat, kolikorkrat obišejo cerkev in tam molijo v namen sv. očeta. Odpustki se morejo darovati tudi dušam v vicah. Spoved se lahko opravi že osem dni prej, torej od 25. julija naprej; sv. obhajilo pa se mora prejeti ali 1. ali pa 2. avgusta. Onim, ki hodijo k spovedi vsak teden ali na 14 dni, ali vsaki dan

k sv. obhajilu, za porcijunkulo ni treba posebej hoditi k spovedi. Kjer je za porcijunkulski odpustek določena naslednja nedelja, ga danes ni mogoče dobiti, ampak od sobote, dne 7. avgusta popoldne do nedelje dne 8. avgusta popoldne, in se more tudi spoved opraviti že osem dni prej, t. j. od 31. julija naprej.

2. Ponedeljek. Porcijunkula. Porcijunkulski odpustek kakor včeraj.

5. Četrtek, prvi v mescu. Popolni odpustek udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa v bratovski cerkvi; če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v farni cerkvi.

6. Petek, prvi v mescu. Popolni odpustek: a) vsem vernikom, ki prejmejo sv. zakramente, nekoliko premišlujejo dobrotljivost presv. Srca Jezusovega in molijo v namen sv. očeta; b) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega; c) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa kakor včeraj.

Stališče sv. očeta v vojski — in mi.

Ne daj ga v roke njegovih sovražnikov!

Občudovanja vredno je, koliko ima hudobni duh ob času vojske opraviti!

Človek bi ne verjel! Menil bi, da bo vsaj zdaj nekaj časa miroval; saj bo že tako imel v vojski dosti obilno žetev... Zadovoljen bi moral biti, da je narode toliko našuntal, da so si v lase skočili in se začeli vojskovati. Pa mu nikoli ni dovolj. Na vseh koncih in krajih ga je v vojski dosti, povsod se vmešava, iz vsega kuje zase kapital in napeljuje vodo na svoj malin. Na vse strani teka, šunta, ščuje, ruje, kuri in piha. — Človek bi mislil, da bo imel rešpekt vsaj pred krogliami in kanoni, pred smrtno grozo in bližino, pred stokanjem ranjencev in umirajočih, in si ne bo upal blizu; da se bo skrnil v kot in z zadovoljstvom používal obilno južino, ki mu jo vojska doli pošilja. — Pa ne! Z nesramno predrznostjo se je priplazil prav v bližino bojne fronte; kar udomačil se je tam in postavil svoj šotor. Da, to je »njegova ura in oblast teme«! Pijančevanje, preklinjanje, kvantanje, nečistovanje — hoj, kako to bohotno raste in cvete v času vojske! Kako mu gre pšenica v klasje! — Aha, ste mislili, da bodo vojaki — videč, da gredo v smrtno nevarnost — samo k spovedi drli, grevengo molili in rožni venec pa svetinjice poljubljali! Pa ni tako! Fantje in možje so bolj koražni, kakor ste si mislili. Nekateri se ne boje ne smrti, ne pekla; za spoved se še zmenili niso, dasi so vedeli, da jih vsak trenutek lahko doleti smrt in jih je res doletela. Koliko dobrih fantov pa in poštenih mož bodo pohujšali in zapeljali hudobneži, hlapci hudičevi, ki mu tudi v vojski zvesto opravljajo svojo službo!...

O, ko bi mi vse to videli, bi še bolj

čutili nepopisno grozo vojske, — in bolj pomnožili svoje molitve in spokorna dela!

Da mu — zavrženemu duhu — duhovni niso všeč, to že davno vemo, ker mu pač njegove mreže trgajo. In izmislil si je in raztrosil pri nas in drugod ter še trosi brez prestanka: Duhovni so krivi vojske! Zakaj pa sami na vojsko ne gredo! — Potem je šel in je podtaknil škofu ono ostudno-neumno pisanje, ki ga je sam spisal; pa ga je zopet razmnožil in raztrosil v tisočih po kasarnah in bojiščih. In kako hitro je to šlo! Hitreje kakor ogenj po slamnatih strehah! Njemu gre pač vse tako na roke! In dobil jih je mnogo, — tudi nekaj »pobožnih« — ki so verjeli prvo in drugo.

Ko je vse te reči dobro opravil, se je pa spravil nad papeža. Davno je že špekuliral, kako bi mogel papežu, — ki ga tako peklenko sovraži, — eno zagosti. Dolgo ni mogel priti »v stih«, ker Benedikt XV. se je od vsega početka vladanja tako spretno sukal in obračal, da mu ni mogel od nobene strani priti blizu. Ali nazadnje se mu je nakana le posrečila. Sveti oče Benedikt je dal nekaj tisočev lir za italijanske ranjence. In brž je bil sklep narujen in šel je od mesta do mesta, od sela do sela: Papež podpira italijansko vojsko. Nobenega vinarja mu ne damo več!

Kako je torej s to papeževo »pregreho«? In kako s stališčem papeževim v tej svetovni in posebe še italijanski vojski?

Stališče sv. očeta v tej svetovni moriji, ko se med seboj pobijajo njegovi podaniki raznih držav in narodov, je bilo seveda težko — in vendar lahko. »Jaz sem oče vseh; jaz sem z vami vsemi in z nikomer; jaz želim vsem miru in samo miru.«

sv. oče je torej zavzel edino pravo stališče nevtralnosti ali nepristranosti: Z nikomer in z vsemi! Nihče ni mogel temu ugovarjati. — Vendar pa so nasprotniki Cerkve skrbno pazili in prežali, če bi ne mogli kake besede papeževe tako zaviti in zasukati, da bi se lahko reklo: Aha, z onimi drži! S takimi in takimi! Papež je naš nasprotnik! — No, pa niso mogli kaj iztakniti.

Iz tega se vidi, kako velik vpliv in moč ima papeštvo še vedno! Ne kanonov, ne milijonov, ne vojakov nima sv. oče, in vendar cel svet gleda in posluša: kam se bo papež obrnil? Kaj bo rekel? In vsaka njegova beseda se pretehta. — Da, tudi kot jetnik je papež še vedno »velesila«.

Težje, mnogo težje pa je postalo stališče sv. očeta, ko je izbruhnila italijanska vojska. Razume se, da si je sv. oče prizadeval, da bi — če mogoče — italijansko vojsko preprečil. No, strast je premagala poštenje in razsodnost, vojske ni bilo mogoče udržati. Z vso silo so jo iz trte izvil.

Kaj bo zdaj storil sv. oče? On ni italijanski podložnik; dasi nima več posestva kakor dve palači: Vatikan in Lateran, pa en grad, Gandolfo, je vendar samostojen vladar. On ni dolžan za Italijo in njeno vojsko se ogrevati. — Toda živi in biva pa le sredi italijanskega mesta in države. Govoriti, glas povzdigati z o p e r italijansko vojsko mu — ne kaže. Čemu tudi; kaj bi pomagalo! Tista drhal, ki je vojsko izzvala in izsilila, bi udrla v Vatikan in sv. očeta ali ujela in odpeljala ali pa celo umorila.

Zato so pred izbruhom italijanske vojske mnogi tudi pričakovali, da bo sv. oče Rim zapustil in se podal začasno v eno nevtralnih (nepristranskih) držav; ali v Švico, in sicer v samostan Einsiedeln, ali pa na Špansko, kjer mu je kralj Alfonz ponudil več svojih gradov. Ali sv. oče Benedikt se je odločil ostati v Rimu, — pa naj pride karkoli, četudi smrt!

Zdaj je pa sv. oče v pismu do najstarejšega kardinala Serafina Vanutellija zapisal besede »moja ljuba Italija«. — In te besede so mu nekateri, ki vse na slabo obračajo, brž zamerili, češ, da drži z Italijo in torej tudi z italijansko vojsko. Pameten človek pa ne more razumeti, kaj naj bi bilo v teh besedah napačnega. Zakaj bi papežu Italija ne smela biti ljuba? Saj je vendar njegova domovina. Če je bil Kristus po rodu jud, sme tudi papež biti Italijan. Domovina pa je in mora biti vsakemu človeku ljuba, — in toliko bolj, če

trpi! S tem je italijanska vojska le obsojena, ne pa odobrena, ako sv. oče solze toči nad svojo ljubo domovino, ki ji bo vojska prinesla toliko gorje. — Gotovo pa je, da sv. očetu ni ljuba samó Italija, ampak tudi Avstrija.

Dalje je sv. oče podaril nekaj tisočev lir za italijanske ranjence in za duhovno preskrbo italijanskih vojakov. To je bila pa še hujša »pregreha«. — In vendar ni mogoče nič bolj pravega narediti, kakor je sv. oče storil s tem. Za duhovne potrebe svojih vojakov laška vlada malo stori; — kdo bo pa torej zanje skrbel, ako ne njih duhovni oče — sveti oče? Saj imajo italijanski vojaki ravno tako duše, kakor naši ali katerikoli. V duhovnem oziru moramo — kolikor pač moremo — za vse brez razlike skrbeti in za vse moliti! Pred Bogom ni razločka med Nemcem in Francozom, Angležem in Rusom, Slovencem in Italijanom. Ta nesrečni razloček je samo na tej naši prekleti zemlji — prosim, nikar se ne pohujšujte! Bog sam jo je preklel; razlika narodov in držav je tudi le nasledek tega prekletstva. V nebesih se, hvala Bogu, ne bomo več razločevali, ne pisano gledali in še manj vojskovali med seboj.

Za ranjence italijanske skrbeti, ravnatako ni nobena pregreha. Ranjenec ni več sovražnik (vsaj nevaren ne), ampak usmiljenja in pomoči potreben revež, ki se mu mora pomagati. Tudi če k nam pripeljejo italijanske ranjence, ž njimi lepo ravnajo in jih zdravijo (seveda jih nazaj domú ne pustijo, dokler vojske ni konec).

Sicer pa sv. oče ni naklonil podpore samo laškim revežem, ampak je poslal svoje darove — kolikor znano — tudi v Belgijo, na Poljsko, v Avstrijo in na Francosko. »Dasi sami nimamo veliko,« — pravijo — »vendar da pokažemo svojo ljubezen in dobrohotnost do vseh trpinov, pošljamo ta mal dar.«

To torej in pa nekatere besede sve-tega očeta so pograbili sovražniki Cerkve, da mu očitajo pristranost in sovražnost proti tej ali oni državi. In sicer vsak od nasprotne strani: kar trdijo nekateri, temu oporekajo drugi in gonijo ravno nasprotno. Tako da to očitanje samo sebe pobija: »hudobija laže sama sebi,« kakor pravi sv. pismo. Kajti nikdo — in tudi papež ne — ne more biti obenem sovražnik in prijatelj kake države. Najbolj sirovo kriče italijanski in francoski proticerkveni časniki, češ, papež je prijatelj Nemčije in Avstrije in torej nasprotnik Italije in Francije.

— Pa tudi pri nas se dobé časniki, ki so ravno nasprotno trdili, češ, da papež drži s kraljevimi morilci. Na Dunaju so celo neki sleparji pod imenom »Katholisches Aktionscomité« raztrosili list, v katerem to očitajo sv. očetu in kot »dobri katoliki« odpovedujejo zvestobo papežu ter hočejo, da bodi avstrijski ali nemški papež — dunajski nadškof. Seveda se je nadškof in kardinal dunajski lepo zahvalil za to ponujano čast in se je v cerkvi sv. Štefana krepko potegnil za sv. očeta ter ostro obsodil take hujskače.

Tako satan ruje in ščuje na vse strani, laže in slepi, da se kadi; toda dobi se jih pa vedno mnogo, ki mu verjamejo. — Kar je pa najbolj obžalovanja vredno, je pa to, da takemu zlobnemu govorjenju le preradi verjamejo celo taki, ki hočejo biti dobri kristjani. Oh, kako hitro in radi verjamejo ljudje — celo dobri ljudje — kaj slabega! Posebno če se gre zoper Cerkev in njene služabnike. O tem smo imeli žalostno priliko že večkrat se prepričati. Kakor nekaj Peter na Pilatovem dvoru, bi kmalu tudi mi zatajili svojega Učenika; in če bi bilo še malo hujše, bi kmalu začeli tudi kričati: Križaj ga! — Odtod tudi sedaj beseda: Nič več ne damo za papeža! Toda ne gre se toliko za tiste vinarje, ki jih mi pošljemo v Rim;

gre se bolj za to, ali hočemo svetemu očetu kot namestniku Kristusovemu na zemlji ohraniti zvestobo, spoštovanje, vdanost in ljubezen ali ne...

Kaj še prinese vojska za Cerkev, ne vemo. Po dosedanjih znakih si ne moremo nič preveč dobrega obetati. Namesto, da bi se v toliki sili vsi obrnili k Bogu in njegovi namestnici, sv. Cerkvi, se nekateri le proč obračajo od obeh. Zdi se, da satan to priliko vojske prav pridno porablja, da plete mreže in kuje kapital zase in za svoje kraljestvo. Po prerokovanju sv. Malahija ima sedanji papež pridevek »Religio depopulata«: »Opustošena ali razdejana vera«. Ne vemo, koliko je na tem prerokovanju — nekateri trdijo, da je to prerokovanje prazno — a bodi kakorkoli, nekam čudno se vjema ta prerokba s sedanjimi razmerami...

Pride pa naj karkoli: Mi ne smemo omahniiti in ne bomo omahniili! In naj bi se — kar ni nemogoče — pričelo po vojski najhujše preganjanje vere, mi se hočemo trdno držati svete edine zveličavne Cerkve katoliške; njenega poglavarja, našega svetega očeta, spoštovati in ljubiti; ter še bolj pomnožiti svoje molitve zanj in za njegove svete namene: za razširjanje kraljestva božjega in zveličanje neumrljivih duš!

Molite za duhovnike!

V XVII. stoletju so bile na Francoskem prav žalostne razmere. Najhujše je bilo hudo pomanjkanje duhovnikov. V neki škofiji je bilo v dvajsetih letih le pet duhovnikov posvečenih, v drugi v istem času le eden. Takrat je imel satan bogato žetev. Dve pobožni ženi, revna vdova Rusó v Parizu in nuna Neža Langos, sta takrat veliko molili za duhovnike. Bog je uslišal molitve in obudil pobožnega duhovnika Olije-ja, ki je ustanovil bogoslovnico sv. Sulpicija, kjer se je vzgojilo do danes na tisoče dobrih duhovnikov.

Neka pobožna duša je enkrat vprašala Odrešenika, zakaj zdaj ni več svetnikov, ki bi s svojo gorečnostjo spreobračali cele pokrajine. Odrešenik je rekel: »Ker (verniki) za to premalo prosijo.« To se ujema z Jezusovimi besedami: »Prosite Gospoda, da pošlje delavce v svoj vinograd.« Pokorna temu naročilu je sv. Cerkev, ne-

vesta Kristusova, določila kvaterne dni v letu, da se molj za duhovnike. Prav kristjan ve, kaj je zanj sv. Cerkev na svetu. Ta sv. Cerkev pa seje božje seme in vsaj kvas Odrešenikov v srca kristjanov le po duhovnikih. Brez pastirja so vsi verniki kakor zgubljene ovce. Sv. Frančišek Sal. je rekel dobremu prijatelju: »Na svetu ni bolj važnega opravila kakor je vzgoja duhovnikov.« Torej je volja Kristusova in sv. Cerkve, da molimo za dobre duhovnike. Saj ravno v današnjih časih poskušajo sovražniki uničiti prav vse, kar je božjega. Pomanjkanje duhovnikov je tudi pri nas vedno bolj občutno. Pobožne duše morajo zavoljo tega goreče prositi presveto Srce, da vlije mnogim mladeničem veselje in hrepenenje po sv. stanu. Toda ne le za duhovnike, prositi moramo za dobre, pobožne duhovnike, ker le taki morejo bolni svet ozdraviti. K mo-

litvi za duhovnike nas še posebno priganja spomin na poganške narode. »Kaj pomaga vsem tem revežem, da je Kristus zanje umrl? Njegovega nauka ne poznajo, njegovih zakramentov ne prejemajo. V nekem samostanu je bil pobožni vratar Alfonz Rodríguez, ki je bil pozneje za svetnika proglašen. S tem vratarjem se je večkrat pogovarjal mlad dijak, ki je bil v samostanu. Za tega dijaka je vratar veliko molil in ga vedno na novo spominjal na nesrečne pogane, ki vere ne poznajo. Pobožnemu vratarju je Bog enkrat pokazal prostor, ki je bil namenjen onemu dijaku, za katerega je on toliko molil. Res je postal iz onega mladeniča veliki apostol zamorcev, sv. Peter Klaver, ki je s križem v roki oznanoval v najhujših razmerah vero Križanega. — Mariji Latast je rekel Odrašenik: »Moja hči, moli veliko, da, le moli veliko za moje duhovnike; le prepogosto pozabijo verniki, da morajo za duhovnike moliti!« Moliti je pa treba tudi za dijake, ki so v šolah. Preti jim od vseh strani veliko nevarnosti, le premnogo jih zaide na napačna pota. Še vero mnogi popolnoma izgubijo, drugi zaidejo na slaba pota in so domačim le v žalost in sramoto. Da bo molitev za duhovnike še bolj goreča, premišljajmo: 1. Kaj so duhovniki; 2. njih najsvetejše opravilo; 3. vrednost duš; 4. kako Marija duhovnike ljubi.

1. Kaj so duhovniki?

Na to vprašanje odgovarja p. Eudes: Duhovniki so največja pridobitev našega Odrašenika, prvi sad njegovih del, vredna cena njegove krvi, njegova najboljša dedščina, vodniki, sodniki, prvaki in kralji njegovega kraljestva. Oni so oči, usta in srce Jezusa Kristusa. Njegove oči, ker po duhovnikih nadzoruje, razsvetljuje in vodi svoje vernike; po njih jih objokuje, če zaidejo. Njegova usta, ker po njih oznanuje vsakemu posebej svoj sv. evangelij in pokaže svojo voljo. Njegovo srce, ker po njih jim deli življenje milosti, nadnaravno božjo podobnost, da more z Očetom in sv. Duhom prebivati v njih srcih. Duhovniki mu vedno na novo rode otroke nebeškega Očeta, torej njegove brate. Oni so njegovi namestniki in sredniki, ker po njih rokavh opravlja najsvetejšo daritev. Duhovniki naj s sv. Duhom vedno naprej

ogrevajo srca, ustanavljajo cerkev in dele vernikom sadove njegovega trpljenja in smrti.

Po naukih sv. očetov so duhovniki stebri sv. Cerkve, vratarji nebes in božji poslanci za celi svet. Kakor je zlato več vredno kot svinec, tako imajo duhovniki večjo čast kakor kralji. Ko bi ne imeli zakramenta sv. mašniškega posvečenja, bi ne imeli ljubeča Jezusa v sv. zakramentu. Duhovnik sprejme malo dete po rojstvu z zakramentom sv. krsta v naročje svete Cerkve. Popotnika skozi zemeljsko puščavo v pravo domovino krepča z nebeško hrano in mu daje moč proti vsem sovražnikom. On pripravlja ubogega bolnika na pot v večnost, ko ga zadnjič opere v krvi Odrašenikovi in ga pokrepča z njegovim sv. Telesom. Kaj bi nam koristila hiša polna zlata, ko bi je nam nobeden odpreti ne mogel? Duhovnik ima ključ do nebeških zakladov, on je vratar, ki odpira vrata v božje kraljestvo. Šele v nebesih bomo popolno razumeli visoko čast duhovnikov in vse dobrote, katere nam je Bog po njih rokavh dodelil. Ko bi že tukaj razumeli to skrivnost, bi umrli, ne od groze, ampak od ljubezni. Kadar vidiš duhovnika, si moraš reči: »Ta me je napravil za božjega otroka, ta mi je nebesa odprl in daje moji duši božjo hrano.« Tako je govoril blaženi župnik Janez Vianey.

Kadar hoče kdo vero uničiti, vselej najprej duhovnike napade. To je bilo že v prvih časih krščanstva in se očitvidno kaže v vseh stoletjih zgodovine. — Odrašenik je rekel Mariji Latast: »Koder vidiš duhovnika, misli, da mene vidiš, poslušaj njega, kakor bi mene slišala; spoštuj ga, kakor bi mene spoštovala. Glej, da ga nikdar ne zaničuješ. Vselej, kadar kdo duhovnika zaničuje, mi je, kakor bi mene zaničeval. Ne pozabi, da vsak, ki duhovnike zaničuje in sramoti, oskrunja najsvetejše, dela sramoto Bogu in zasluži isto kazen, kakor judje, ki so mene zaničevali in zasramovali. One pa, ki vidijo v duhovnikih vedno moje prave namestnike in jih časte in spoštujejo, kakor zasluži njih stan, bo moj Oče blagoslovil.«

Če so torej duhovniki nekaj tako vzvišenega pred Bogom, potem moramo veliko zanje moliti!

Župnik Anton Oblak.
(Dalje.)

Nesrečni greh! . . .

Zavzet oziram se v Karpate,
kjer grozni boj se zdaj vrši.
Junaki sučejo tam meče,
že zjutraj v času zarje zlate
in kadar dan se zvečeri,
v potokih vroča kri še teče.
Ko svet objema temna noč,
vrši se vedno boj še vroč,
glasi se strelav pok na pok,
sledí naskoku nov naskok.
Peket kopit,
pušk prasketanje,
topov gromenje noč in dan;

tu boj srdit,
tam divje klanje.
V krvi opran
je že naš dom,
a ni končan še bojni grom.
Kdo pravih mi izrazov dá
opisati gorje,
ko v krvi plava pol sveta,
ko ljudstva v solzah se tope?
Do kdaj, o Bog, naj ljudstvo joče,
kdaj konec bo svinčene toče?
Nešteto žrtev je na tleh. —
Oh, ti nesrečni greh! . . .

Br. Gervazij.

Vojakova zvezda.

Jutro nastaja, tema gineva,
ptice zapuščajo gnezda,
v jutranji zarji še zvezda
milo, ko druge ugašajo, seva
v jutranje trate svoj blagi nasmeh.
Zdrava! Vojak jo pozdravlja na straži,
saj ga ta zvezda krepi in tolaži.
Tisočkrat zdrava, prejasna danica,
vojakova zvezda — Marija Devica!
Zdrava večerne tihote znanilka,
v jutranji zori iz spanja budilka;
Ti spremljevalka si v temni mi noči,
zadnja še siješ, ko jutro napoči,

prva si z mano, ko jutro nastane,
zadnja mi lajšaš boleti in rane.

Kadar odložil življenja bom pezo,
Ti boš kazala v neskončnost mi stezo.
Kar je na zemlji bolelo in žgalo,
v jutranji zarji bo tamkaj končalo;
rane, ki tu so neznosno skelele,
v večnosti bodo kot zvezde žarele.
Jenjali bodo vsi zemeljski spevi,
ko oglase se nebeški odmevi;
ena bo vrela iz src melodija:
Zdrava vojakova zvezda — Marija!
Limbarski.

Božje Srce — ti si moje solnce!

To delajte v moj spomin!

Pohiti, duša draga, zopet in zopet na
Kalvarijo, na goro ljubečih! Premišljuj, ob-
čuduj, moli dan za dnem do mrzlega groba
veliko, tako sadonosno daritev, ki jo je
večni Sin božji kot najvišji duhovnik in
zastopnik človeškega rodu prostovoljno iz-
vršil na lesu sv. križa. Križ mu je bil ol-
tar; dar njegov je bila njegova človeška
narava, združena z drugo božjo osebo;
oženj, ki je použil ta predragoceni dar, je
bil plamen čiste, neugasljive božje ljubezni,
ki se je takrat pojavila v vsej, nam neum-
ljivi potratnosti. Vrnjena je Bogu po grehu
vzeta čast; jezra njegova je utolažena; člo-
veku je odprt raj na stežaj. . .

Zares, tako krasna, globoka in bogata
je ta sv. daritev, da celo angeli hrepené v
njo gledati (Peter 1), da, skozi vse veke

bodo strmeli v njo ter jo trepetaje mo-
lili . . .

Ljubezen Kristusa Gospoda pa sili še
posebno nas, za katere se je vse to zgo-
dilo, da ga hvalimo za vse žrtve. Da, no-
beno srce še ni bilo tako plamteče za nas,
kot Srce Zveličarjevo na križu. O člo-
veška srca vsa, bijte zanj v ljubezni! »Mo-
limo te, o Kristus in te hvalimo, ker si s
svojim križem odrešil svet!«

Toda naj li ta za nebo in zemljo tako
veličastni prizor izgine potem, ko je veliki
duhovnik Kristus na križu nagnil glavo in
umrl? Ali naj se pozgubi tako, kot izgine
mavrica za oblaki? Ali naj klic presv. Reš-
nje Krvi umolkne, kot se pozgubi šum
vetra?

O ne, ne! Ta veliki prizor naj se ponavlja ter traja na veke v nebesih, na zemlji pa do dneva vesoljne sodbe!

Ozri se, dragi bogoljub, v blesteče nebeške ravni, kjer biva veliki Bog s svojimi izvoljenimi in svitlimi angelskimi trumami! Glej, kako ondi večni duhovnik Kristus nadaljuje svojo duhovniško službo pred očmi nebeškega Očeta in jo bo nadaljeval na vekov veke! Kako prosi ondi za nas ter predstavlja Očetu blesteče rane, te znake silnega trpljenja in slavne zmage, ki se leskečejo na njegovem poveličanem Telesu kot žarne zvezde. To je ona veličastna nebeška daritev, v katero zró mirijade nebeških duhov ter pojó z mogočnimi akordi: Slava in hozana Gospodu in Odršeniku, hozana na veke!

Toda tudi na zemlji naj ne izgine sv. križeva daritev; v tem oziru ne zaostajamo zemljani prav nič za nebeščani. Po sv. mašni daritvi naj se obnavlja kalvarska daritev dan za dnem od solnčnega vzhoda do zahoda! Hodi naj kot zlato nebeško solnce po okrogu zemlje, daje naj neprestano Bogu dolžno čast in zahvalo, na zemljane pa naj lije žarke usmiljenja in ljubezni do sodnjega dne. Da se mora tako zgoditi, je določil mili Zveličar na predvečer svoje smrti pri zadnji večerji na Sijonski gori, ki se nazivlje po vsej pravici »solnčna gora« ter je nam tako draga, če ne še dražja v nekem oziru, kot gora Kalvarska. Njo je proslavil na oni sv. večer Kristus sam; ovekovečil je na njej svojo križevo daritev. Od tu je izšlo iz božjih rok Zveličarjevih veličastno evharistično solnce, bela, svetla hostija; tu je dozorel sladki nebeški kruh življenja; tu ima izvor častitljivi mašniški stan.

* * *

Blaženi večer velikega četrtega lega na zemljo. Tam od Betanije sem se pomika proti vrhu Sijonske gore družba trinajsternih mož. Pazno poglej to družbo! Takoj spoznaš v sredini mož milega Jezusa, ki gre z apostoli k zadnji, poslovljni večerji. Tako ljubeznivo kot še nikdar občuje z učenci ter jih tolaži ob bridki uri slovesa. Približajo se trdnemu, staremu poslopju, obdanemu naokrog od stebrov, na južni strani Sijonskega vrha. V tem poslopju se nahaja visoka, lepo potlakana dvorana, katere stene so preprežene z lepimi zastori, na stropu je odprtina, skozi katero

siplje svetloba v dvorano. (Bl. Katarina Emerih.)

Jezus z dvanajsterimi stopi sedaj v dvorano. Tu izvrši Zveličar v sredi ljubljenih apostolov zadnjikrat predpisani velikonočni obred stare zaveze, ki se naj odslej umakne veličastni daritvi nove zaveze ter ž njo združeni pojedini pravega nebeškega kruha... Kaka čutila so pač Zveličarja prešinjala, ko je gledal pred seboj velikonočno jagnje, zaklano, spečeno, pritrjeno na palicah v podobi križa!... Kako živo mu je stopala pred oči tako hitro se bližajoča križeva daritev! Toda v srcu mu vladata mir, vdanost!

Pozno v noči je že bilo, ko je Jezus končal velikonočni obred. Ko je v nerazumljivi ponižnosti še umil apostolom noge, je ž njimi sedel zopet za mizo.

Veliki trenutek je napačil. V dvorani vlada skrivnostna tihota. Rdeča luč svetilke obseva krog mize sedeče. Na obrazih apostolov bereš otožnost; kako globoko čutijo v srcu grenko slovo od dobrega Učenika, Očeta! In obličje Zveličarjevo? Nikdar še ni sijala z njega tolika miloba, ljubezen... Apostoli beró na njem, da namerava Učenik izvršiti nekaj velikega. Kaj pač? Strmeč in začudeni ga opazujejo. Kristus namerava narediti večnoveljavno oporoko, iz katere je zagorel ves ogenj njegovega ljubezni plamtečega Srca. S to svojo poslednjo voljo nam je zapustil spomin, tako dragocen, tako bogat, da ga noben razum niti od daleč ne more preudariti, še manj pa pero opisati...

»Vzel je kruh v svoje presvete roke, ga je blagoslovil, zahvalil nebeškega Očeta, ga razlomil ter podal svojim učencem, rekoč: Vzemite in jejte: to je moje Telo, ki bo za vas dano. Potem je vzel kelih, zahvalil ter ga jim podal, rekoč: Vzemite in pijte iz njega vsi; kajti to je kri nove zaveze, ki bo za vas in mnogo drugih prelita v odpuščanje grehov. (Mat., Mark., Luk.) To delajte v moj spomin.«

O čudotvorne besede! Besede polne moči in ljubezni. Komaj jih je Kristus kot vsegamogočni stvarnik spregovoril, kruh ni bil več kruh, in vino ne več vino; zunanje podobe so sicer ostale nespremenjene; namesto bistva kruha in vina sta pa stopili po vsemogočni besedi Kristusa Gospoda njegovo meso in njegova kri. Kristus je držal v rokah samega sebe. Trume anđelov priplavajo ter ga molijo. Tudi apostoli spoštljivo pokleknejo. Saj jasno spoznajo in dobro čutijo, da je v obeh posvečenih podobah navzoč cel, živ Kristus z

dušo in telesom, s krvjo in mesom, z božjo in človeško naravo, poveljčan, neumrljiv... Tako je Kristus kot novomašnik izvršil prvokrat veliko nekrvavo daritev — sveto mašo ter je dal zaužiti svoje sv. Telo in kelih s svojo sv. Krvjo ljubljenim apostolom. Sirski pesnik Cyrillonas polaga Zveličarju v usta sledeče besede: »Pridite,

spomin ne sme nehati med vami do konca sveta. To delajte, moji bratje, v vseh časih ter se me spominjajte! V moji Cerkvi naj traja to moje izvršeno delo in naj bo na celi zemlji ta velikanoč (pasha).«

Tako je opravil Kristus prvo nekrvavo sveto mašno daritev, v kateri se je daroval tako in z isto ljubeznijo kot drugi dan na

Za Bogom častimo Marijo najprej...

moji učenci, zaužijte me... pridite, moji dragi, pijte tudi mojo drago Kri, kri nove zaveze! Pijte iz kupe plamtečo kri, ki navduši vse, ki jo pijo. Da pa ne pozabite tega dragocenega večera in te ure, v kateri ste okusili božanstvo, vam ukažem še to, dragi zaupniki mojih skrivnosti: Ta

križu, samo z razločkom, da je storil to na nekrvav način pod podobama kruha in vina. Obenem je dal apostolom in njihovim naslednikom pravico in naročilo, da naj taisto daritev, ki jo je pravkar sam izvršil, ponavljajo do konca dni: »To delajte v moj spomin!« je naročil Kristus; hotel je, da

naj bo sv. maša vedni glasnik in klicar smrti Kristusove na križu; toda ne le klicar, ampak še kaj več: On, križani, naj je naš živi spomin, ko pri sv. maši na oltarju na novo predstavlja in obnavlja svojo sveto rešujočo smrt. Sveti tridentinski zbor pravi: Jezus je zapustil daritev sv. maše, »da bi se po njej tista krvava, na križu opravljena daritev predstavljala, da bi se spomin nanjo ohranil do konca sveta ter da bi nam ista naklanjala njeno zveličalno moč v odpuščanje naših grehov...«

Dragi bogoljub, pomisli dobro to resnico, ki sloni na podlagi, trdni kot skala; in ta podlaga so besede Kristusove, ki jih izreče mašnik pri spremenjenju kot drugi Kristus: »To je moje telo!« »To je moja kri!« Glej! Križani je zopet med nami navzoč, on živi na oltarju pod podobama kruha in vina ter kot večni duhovnik razprostira svoje ranjene roke za nas ter plačujoč grešni dolg za nas. On kliče pri vsaki sv. maši raz oltarja k nebeškemu Očetu: Poglej moje rane; poglej mojo prelito kri, oziraj se na moje trpljenje, mojo smrt! Darujem se ti vnovič za vse grešnike, da jim podeliš milost spreobrnjenja; za vse pravične, da ostanejo stanovitni do konca. V mestu Neapolju izpostavljajo vsako leto v kristalni posodici posušeno kri mučenca sv. Januarja na dan njegovega godu. Ko položijo to posušeno kri v bližino mučeniške glave, postane kri hipoma rdeča ter začne kipeti in vreti, kot bi ravnokar pritekla iz ran sv. mučenca. »Čudež, čudež!« kliče navzoče ljudstvo. Toda še neprimerno večji čudež se godi pri vsaki sv. maši: Kristusova daritev na križu zopet oživi na oltarju. Vse krvave kapljice križaneža Zveličarja, vse njegove solze, rane in bolečine kličejo k nebu ter v prekrasnem soglasju pojo visoko pesem hvale, zahvale ter prošnje, kličejo usmiljenje na grešno človeštvo.

Prav imajo sveti pisavci, ko imenujejo sv. mašo »strašno daritev«; saj je prava, resnična in živa predstava velike kalvariske daritve.

Kaj se je zgodilo po zadnji večerji na Sijonu? Sv. Matevž pravi: »In ko so zapeli hvalno pesem, so šli na Oljsko goro.« Kako je pač apostolom vrela iz srca ta pesem hvalnica za veličasten spomin svete maše! Kako je pa s teboj, dragi bogoljub? Ali si tudi ti iz dna srca hvaležen za ta dragoceni spomin? Ali ljubiš sv. mašo nad vse reči na svetu? S pevcem sv. Evharistije, sv. Tomažem, ti kličem: »Hvali, Sijon, Rešenika!« O srce krščansko, bij veselejše, vnemaj se v hvaležnosti in ljubezni do njega! Drago naj ti bo vse, kar je v zvezi s presveto mašno daritvijo! Drage ti naj bodo katoliške cerkve; dragi naj ti bodo oltarji, na katerih se opravlja sveta daritev; spoštuj mašnike, ki delajo to, kar je storil Kristus pri zadnji večerji! Nad vse na svetu pa ceni sveto mašo, ta dragi spomin Jezusov! Ako zjutraj vabi zvon k sv. maši in ti tvoje stanovske dolžnosti kolkaj dopuščajo, poslušaj glas njegov. Ne poslušaj pa svoje zločnosti, ako se ti morda ne ljubi vstati. »Pojdimo v Jeruzalem, na Kalvarijo, pod križ!« ti kliče tvoj angel varih. Hiti nemudoma v cerkev! Z Marijo in zvestimi učenci bodi navzoč pri sveti maši ter prosí Kristusa, velikega duhovnika: »O razlij svojo sv. rešujočo kri nad mojo ubogo dušo; sprejmi me v svoje svete rane; zakleni me v svoje presv. Srce; ne zapustim te, preden me blagosloviš! O Jezus, ne dopusti, da bi se kdaj ločil od tebe, ne od tvoje križi, ne od sv. maše, ki je duša mojega bitja, življenje mojega življenja, za kateri dragoceni spomin ti bodi čast in hvala vekomaj!«

(Dalje.)

Kot večna luč.

O srečna pred oltarjem lučka večna,
ti noč in dan Bogu družica verna,
kraj tebe vedno Ljubav neizmerna, —
o lučka večna stokrat, stokrat srečna!

Nikdar ne poželiš iz tega kraja, —
saj biva tu Ljubezen božja, večna,
saj vlada tu radost nebeška srečna,
saj tu nahaja že sladkost se raja.

I srce moje tu odzdaj bo žilo! —
Gospod! Ti zlobo greha v njem pogasni,
da noč in dan le zate bode bilo.

Kot večne lučke plamen čisti, jasni
gorelo bo srce in žarke lilo
le Tebi Jezus, v ljúbavi neugasni.

Marija.

Vzgoja otrok v krščanski družini.

(Dalje.)

9. Vzbudi v otroku hrepenenje po nadaljnjem izpopolnjevanju!

Bridkó je pogledati na mrtvaški oder zmeraj, naj tudi leži na njem komaj rojeno dete. A trikrat bridkeji je pogled nanj, če leži v krsti mlad, izhiran mož, recimo: premarljiv dijak, ki je moral prezgodaj izpreči; ali prepriden obrtni pomočnik, ki se je s preobilim delom prezgodaj končal; ali preskrben mlad gospodar, ki mora v grob, komaj da je prevzel. Le nekaj mesecev še morda, pa bi bil dijak pri svojem kruhu, obrtnik na lastnih nogah, gospodar v svoji družinici, vsi srečni po dolgoletnih nadejih in naporih. Pa kakor zviška je planila nanje zavratna bolezen, nekaj tednov boljše in slabše, potem dnevi brezupni, ki so glodali ob luči in v temi na truplu in na duhu — in zdaj je obtičalo vse kakor voz na gladki cesti, če se mu nenadoma zlomi oje . . .

Nič manj ni žalosten pogled na mladega človeka, ki je vršel od sebe — komaj da se je malo izšolal in izobrazil — vso prizadevnost, vse veselje do dela, vse hrepenenje po napredku, vse stremljenje za višjimi cilji. Domača vzgoja mu je morda vsaj izkušala dati, šolska pa res dala dosti trdno podlago za nadaljnjo izobrazbo in plemenito izpopolnjevanje, ko bi bil mladi človek le res tudi hotel izpopolnjevati na tej podlagi svoje posvečenje, svoje duševne zmožnosti, svoje strokovno znanje, svojo obrtno ročnost. Toda — Bogu bodi potoženo! — kakó je v stoterih in tisočerihi slučajih? Komaj se zapró za mladcem šolske duri — nobenega učenja več, nobenega napredovanja več, nobenih skrbi za prihodnost. V duševnem oziru jamejo mladostni malomarneži zanemarjati molitev, opuščati svete zakramente, izostajati od službe božje, posmehovati se pokorščini in sramežljivosti, treznosti in varčnosti, poštenosti in bogoljubnosti. V posvetnem oziru pa postanejo nebrižni za svoj posel: nikočar nič ne vprašajo, nič ne beró, se ne zanimajo za noben napredek, jih ne razveseli nobeno opravljeno delo, ampak žive tjavendan kakor brez mozga in možgan. Kakor da se je lotila sušica njih volje — —

Odkod to?

Ne vseh, pač pa mnogo takih žalostnih prikazni zakrivi preplitva, prepovršna

domača vzgoja, zlasti opuščanje bodrilnega pouka. Naloga domače vzgoje mora biti vendar ta, da utrdi otroka v dobrem za sedanjost, a da ga tudi razvname v skrbi za prihodnost. Vzgoja mora dati otroku veselje do nadaljnje naobrazbe, zanimanje za pravi napredek, pogum za tekmovanje pri vsem, kar je koristno in plemenito. Če mu tega ni dala, mu ni dala brešna na pot. Na cesto ga je postavila, slabo opremljenega, brez orožja ga je poslala v boj življenja.

Treba torej učiti in zopet učiti: da se človek ne izuči, dokler živi; da čič ne da nič; da človek več ko zna, več velja; da nazaduje, kdor ne napreduje; da prebrisana glava in pridne roké, bogastvo so boljše kot zlate goré. Otrok je že po svojih mladostnih silah, ki hočejo razvoja, pa tudi po svoji radoznalosti in po nagonu posnemanja odlično usposobljen k temu, da sprejme take nauke radevolje kot vodnike skozi življenje, če se mu le pokaže tudi na zgledih, kako privede poštenost in pridnost domala vedno do sreče v življenju, brezbožnost in vnémarnost pa v gotov propad.

Neki starši so v tem oziru svojo edinega sinka lepo učili. Toda umrla sta oba, preden je fantič dorastel. A niso zamrli koristni nauki v srcu sirote. Ko je deček izostal iz šole, je poprosil pri bogatem trgovcu, naj ga sprejme za učenca. Toda trgovcu ni bil prav vseč bosí fantič. Dé mu: »Učenec v prodajalni mora biti obut; ti pa nimaš čevljev.« Deček odide, pa gara in strada po kmetijah, da si čimprej prihrani za čevlje.

Pride čez čas obut pred trgovca. Lepo! »Toda obleko imaš še preslabo; v trgovini mora biti človek snažen.« Zopet odide deček. Dela in strada celo zimo, da prihrani za obleko. Pride lično opravljen pred trgovca. Všeč mu je deček. Toda, kakó je kaj s tvojim čitanjem, pisanjem in računanjem? — Oh, slabo, mnogo preslabo! Dá mu trgovec podpore, naj gre fantič eno leto v mestno šolo. Deček odide potrť, a še vendar vesel, ker se mu je odprla vsaj pot do naobrazbe.

Čez leto dni pride pred trgovca s prekrasnim izpričalom. Kot domač sin je bil sprejet. Izborna moč je postal v trgovini: marljiv kot mravlja, pošten kot zlata vaga, zvest kot angel varih.

Takih glav naj bi nam dala kaj več domača vzgoja!

K temu mora pa pripomoči tudi z g l e d staršev oziroma mojstrov in predstojnikov. Če je mojster starokopitnež, zavzet samó za svoje plesnive izumke, brez smisla za napredek v svoji stroki, ali ne bo tudi njegov učenec okorél za boljšo izobrazbo? — Če slišijo bistroumni kmetiški fantiči pri šolskem pouku in pozneje pri predavanjih o koristih novodobnega kmetovanja: o umetnih gnojilih, o drenažah, o najboljših pasmah, o preizkušenih iznajdbah, o kmetijskem knjigovodstvu, — doma pa najdejo za vse to samó zaničljiv posmeh, ali se ne ubija v taki hiši brez usmiljenja vsako zdravo stremljenje mladih duš po razvoju in napredku? Cokla je tak smešilec pri vzgojnem poslu, ne pa poseševalec. Modri Slomšek pravijo: »To ni nobena modrost, se svoje stare trme držati, ampak prav preudariti in se boljšega prijeti.«

Drugi vzrok, zakaj se loti mnogih mladih ljudi, komaj da se zapró šolske duri za njimi, nekakšna mrtvičnost in delomrznost, je pa čisto n a r a v n e g a izvora. Telo otrokovo začne namreč hitreje doraščati in se krepiti, pri deklicah celó dozorevati: v tem času pa prevzame duhá in telo otrokovo nekakšna zoprnost do vsakega večjega ali daljšega napora. Telo potrebuje moči samo zase, duh pa ob telesni nerazpoloženosti tudi ne more biti čil in jak. Privošči, ti oče in ti mati, otroku ob takem času počitka, boljše hrane, več izprehoda, lažjih del. Pokaži otroku s sočutjem, da razumeš njegovo utrujenost; potolaži ga, da je tako slabotno stanje le začasno, pa pobó dri ga, naj izvršuje medtem vsaj lažja in krajša dela z veseljem in karmoč natančno. Pazi pa tudi dobro, če morda ne izvira ta otrokova onemoglost iz neke grde strasti, ki je jela slabiti otrokove dušne sile in sušiti otrokove telesne moči. Če je pa to, potem pa pozor, ljubi starši, trikrat pozor, da ne jamete še kuriti s prizanesljivostjo, kjer je stanovitna delavnost s prav obilo molitvijo in pogostim prejemanjem najsvetejšega zakramenta najzanesljiveje zdravilo.

Tretji vzrok malomarnosti mnogih otrók za vsak napredek v dobrem, ko zapuste šolo, se nam zdi, je v ozkosrčnem omejevanju, pa še huje v zlorabi p r o s t o s t i. V omejevanju prostosti — pravimo. Ko izstopi otrok iz šole, naj bi mu dovolili starši malo več prostosti, da vidijo, kako jo bo otrok rabil, kako se bo

odločeval, ko bo popolnoma samostojen. V tej dobi namreč zdravi in dobro vzgojeni otroci kar koprné po samostojnem izrabljanju svojih sil, kar tekmujejo radi med seboj, kdo se bo bolj »postavil« v moči, v znanju, na ugledu, na pridobitvah... Tedaj se pa najdejo starši, ki ne dovolijo otroku tudi v tej dobi ne nobene prostosti: samó topi hlapci in dekcle naj bi bili otroci pri hiši, samó težaki, uprežna živina, venomer na povodcu. Kakó naj se tak tlačán razvname za kak napredek, za kak samostojen polet, ko je kakor ptič, zvezan na nogah in krilih? Ne takó! Otroku pravo mero prostosti v tem času, da jame pomalem samsebi gospodariti, sam izkušati, sam pridobivati. To ga bo gnalo k napredku, da se bo pravočasno naučil prav ravhati s časom in denarjem, upoštevati svojo čast, uporabljati svojo vednost in ceniti izkušnje svoje in izkušnje drugih. Zlasti to treba poudariti, da tisti trdoglavi, ponajvečkrat kar skopuški pregovor: »V roko luč — iz roke ključ« še nikoder ni vzgojil zglednega potomstva.

Še hujsje je pa tam — smo omenili zgoraj —, kjer dobi šoli odrastla mladina prostosti preveč. Mladostna prostost — gotova norost! Posebno v dveh ozirih: gledé ljubezničenja in pohajanja gostilen. Niso dandanes redki starši, ki tudi v teh dveh, otrokom sila kvarnih zadevah nimajo nič vesti. »Če mu kaj rečeva, bo pa šel, bo pa šla —!« Za uslugo, da jima pob ali deklina velikodušno kaj pomagata pri delu ali brsneta kak grošek od zaslužka pri dнинi ali v tovarni, jima pa naklonijo samopašni starši protiuslugo: popolno prostost na vse strani. No, in potem gre tako, kakor more iti, kjer je mladostna norost in strast brez brzde: napredek navzdol. Ta obesi svoje srce tu, ona ga proda tam, občevanja nihče ne ovira, sramežljivost in čuvstvo poštenja izginjata, in konec je propast. Boš li pri takih izgubljenicah iskal smisla za kak napredek v dobrem, zamevo za kako izpopolnjevanje? Njih misli in oči se podé samo na eno plat — za malikom. To izkušnja uči: tisti dan, ko se zazijá tak golén mladič ali deklina, izgubi veselje do dela, do naporov, do napredovanja in zamrzí več ali manj svoje domače in neredko celo dom.

In če pride vmes še krčma — potem je Bog pomagaj. Imamo na tisoče in stotisoče prič, ki lahko potrdijo pred Bogom in vestjo, da nobena reč ne zavéde in ne izkvari toliko mladine, baškar iz šole izstopivše, kot nesrečne krčme in njih stru-

peno ozračje. Ne mislimo pri tem na tiste poštene gostilne, kjer je krčmar res možak-poštenjak, vesten, gostoljuben do prave meje, a tudi neupogljiv, če gre preko reda in časti njegove hiše. Mislimo na tiste vražje beznice, ki prežé baš na lahko-

vseh vzgojnih spon, nikomur v strahu, ves poželjiv uživanja, nadut in nor: pa je v par mesecih ob tla vse, kar sta vzgojnega v njem dosegla po dolgoletnem trudu učitelj in katehef. In če še oče in mati sama zahajata v take brloge, otroku v zgled, po-

Piju X. — v spomin na obletnico njegove smrti 20. avgusta 1914.

miselno mladino kot zlodej na dušo in se redé zgolj od ljudskih strasti ter jim ni sveta nobena božja, ne cesarska postava. Mlad človek — o ženskah niti ne govorimo! — naj se privadi takih lukenj, prost

tem pa išči pri takem naraščaju smisla za napredek, stremljenja za višjimi cilji magari z lučjo pri belem dnevu. Prave trdnjave zaostalosti in samopašnosti so take bajte, morišča duš, pokopališča vernosti,

sramežljivosti in ljudske blaginje. Starši, ki želite srečo svojim otrokom, pozor tozadevno, pozor in še enkrat pozor!

Če je pa potreba navduševati otroke že za posvetni napredek, da ne zaostanejo za marljivimi in podjetnimi sodobniki, koliko bolj jih je treba šele navduševati za duševni napredek: za krščansko svetost in popolnost. »Kaj namreč si pomaga človek, če ves svet pridobi, sam sebe pa pogubi in zapravi?« (Luk. 9, 25.)

Toda, kako držati lahkomiselnost mlađež, da ostane na poti bogoljubnosti in kreposti in da še tudi napreduje tedaj, ko izstopi iz šole; da gre — nakratko rečeno — za zgledom najsvetejšega nazareškega Rejenca, o katerem pravi sveto blagovestje (evangelij): »In Jezus je rasel v modrosti in starosti in v milosti pri Bogu in pri ljudeh«. (Luk. 2, 52.)

Pomoček in pot sta prav tista, ki smo ju pokazali skrbljivim staršem že malce prej, ko smo govorili o sredstvih, kakó vzdrževati in izpopolnjevati v otrocih plemenito značajnost. Namreč v danost in pokorščina do svete Cerkve. Otrok, ki zna lepo moliti, ki rad posluša božjo besedo, ki uboga svojega spovednika, ki se ravna vestno po navodilih svojega dušnega pastirja in se zlasti z veseljem in obilokrat združuje s samim živim Bogom v presveti Evharistiji — ljudje božji, presodite sami, ali je mogoče, da bi tak blag mladenič in taka deviška mla-

denka ne napredovala v dobrem, ne postala goreča v dobrem, ko ju k duhovnemu izpopolnjevanju kar sili vsaka služba božja, vsaka pridiga, vsaka spoved, vsako sveto obhajilo, mladostne lepe navade, zgledi, bratovščine, društva, čitanje dobrih knjig? In stotero drugega, če še nič ne omenjamo mogočnih notranjih nagibov milosti božje.

Krščanstvo je pač res izvor napredka in izpopolnjevanja, in to tudi ostane. Boga ljubiti, kolikor le mogoče, je njegova prva zapoved. To pa ne pomeni nič drugega kot izpopolnjevanje se in Bogu vednobolj podobno postajati. »Ako me ljubite, izpolnite moje zapovedi!« (Jan. 14, 15.) — »Bodite popolni, kakor je vaš Oče v nebesih popoln!« (Mat. 5, 48.) To povelje Gospodovo je pravzaprav glavna gonilna sila v vsem življenju svete Cerkve: po samopremažovanju in rednosti, po molitvi in svetih zakramentih do viška popolnosti, do svetosti!

Ali ni potemtakem res, da je sveta Cerkev najboljša vzgojiteljica človeštva?

Ali ni po vsem tem res, da le sveta Cerkev spremlja s svojimi vzgojnimi načeli človeka od zibelj do groba?

In ali ne sledi iz tega z nujno silo, da mora vsa vzgojna načela presévati s svojo lučjo in gorkoto žar krščanstva?

»Vsak sadež,« pravi Gospod, »ki ga ni zasadil moj nebeški Oče, bo s korenino izrván.« (Mat. 15, 13.)

(Dalje.)

Vojak pred tabernakeljnomo.

Zveličar moj, glej, tu klečim,
se s težkim srcem poslovim,
od Tvojga tabernakelja,
od doma mi predragéga.

Na vojsko cesar kliče me,
vem, da to Tvoja volja je;
saj, ljubi Jezus, greš z menoj,
me spremljal boš v krvavi boj.

Če hočeš, da tam obležim,
rad Ti življenje izročim;
darujem Ti težave vse,
ki bodo tam zadele me.

In bo trpeti mi hudó
ter križ nositi prav težkó,
Gospod, daj, da spominjam se
muk Tvojih, tega prosim Te.

Otrokom bodi oče Ti,
stori, da ljubijo Te vsi;
tolaži dobro mamico
in ženo mi preljubljeno.

Daj blagoslov svoj sveti mi,
naj volja Tvoja se zgodi;
in če ne pridem več nazaj,
me vzemi k sebi v sveti raj!

Lojzika Rola.

Zgubljeni poklic.

P o v e s t.

(Dalje.)

XII.

Bilo je nekega pustega dne mesca oktobra, ko me je mati pripeljala nazaj v zavod.

Ako zdaj-le premišljujem nesreče, ki so me zadele, tožne dneve, ki mi zdaj trošijo slabo bitje, vedno se mi misel vrača na ta žalostni dogodek. Ne, ne obtožujem te, mati, ker sem prepričan, da je vse, kar si delala, bila samo posledica tvoje nerazsodne ljubezni do mene. Toda tvoja pretirana ljubezen te je zaslepila, a od te slepote izvirajo na žalost vse moje nesreče.

O Karlo! On me navdušeno objame; toda brž se oddalji od mene, prestrašen vsled hladnih in sumljivih pogledov moje matere. Precej je zrasel, ali poteze njegovega lica se niso spremenile; vedno lep, plemenit in usmiljen, kakor sem ga zapustil. Imel sem svojo mater za neolikano, da je tako postopala z mojim, tako poštenim in iskrenim prijateljem, v katerega srcu so bila čustva čiste ljubezni kakor tudi v mojem, ki je svoj lastni ideal zedinil z mojim. On me je branil in tolažil v žalosti, razvedreval in razveseljeval mi dušo. Zdelo se mi je, da je mati zelo nevhvaležna! Njena ljubezen do mene je bila preveč strastna in nikdar ni pomislila, da bi se jaz kdaj od nje mogel ločiti. Ni se zadovoljila samo s tem, da mi je zabranila vsako zaupno občevanje s Karlom, nego je hotela gospodovati nad mojimimi mislimi. Vsakikrat, ko sem ji hotel izraziti željo, da se posvetim Bogu, mi je odvrnila: »Ne, ti ne smeš biti nikoli duhovnik! Nikdar!« Misleč na te njene besede, ker drugače je bila pobožna žena, še danes ne razumem, kaj je mislila v svojem srcu glede moje bodočnosti. Mogoče je hotela, da moram biti vedno pri nji.

V duhu gledam sprejem, s katerim me je sprejel dobri ravnatelj zavoda, oni sveti starec, ki me je kar očetovsko ljubil. Objel me je in nežno vprašal: »Dragi Hinko, si li čez počitnice ostal dober?«

Beseda dober me spomni, kakšen sem pred kratkimi mesci odšel iz zavoda. Na njegovo vprašanje nisem vedel, kaj naj odgovorim. Pogledal sem mater, naslonil glavo na pripognjene rame dobrega duhovnika in zardel. Mati, ki je čitala vse skriv-

nosti moje duše, prekine molk in začne vznemirjeno in razžaljivo govoriti: »Gospod ravnatelj, nimam se ničesar pritožiti glede solidne izobrazbe, ki jo tukaj dobiva moj sin, toda jaz sem vam sina izročila vdanega svoji družini, a nazaj sem ga dobila odtujenega. Kot da je pozabil na sveta čustva nasproti svojim staršem in drugim sorodnikom, katera sem mu s toliko pazljivostjo vcepila v srce.«

»Moja dobra gospa,« reče začuden pobožni duhovnik, »izrazite se bolje, ker v resnici ne razumem vaših besed.« — »Reči hočem,« nastavi mati, »da se je moj sin Hinko vrnil domov z nekimi idejami, ki mi nimalo ne ugajajo. Ko bi vedela, da se mu tukaj vsajajo taka načela, štela bi si v strogo dolžnost, da ga odpeljem odtod. Mogoče me ne razumete? Povem vam jasno, da se je Hinko vrnil iz zavoda z namenom, da nas zapusti in da postane mašnik.«

»Pa kaj zato, gospa?«

»Kako, se vam mogoče to zdi mala reč? V petnajstem letu, pa s takimi mislimi v glavi!... pa v teh časih! Vedite, rajše bi videla svojega sina mrtvega pred svojimi nogami, kakor da ga vidim v obleki duhovnika.« Na te besede sem kriknil od jeze in zaklical: »Molči, mati, molči!« — Ravnatelj vstane raz svojega stola ter pogumno in veličastno, tako da je vzbujal spoštovanje, reče:

»Odpuščam vam, gospa, vašo zmoto, ki jo imam za nepremišljeno. Vi žalite sveti red mašniški, v katerem sem, čeprav nevreden, tudi jaz. Vi pravite, da ne razumete svetega poslanstva, ki je naloženo služabniku božjemu. Mar vas ni strah jezte božje? O, da takih besed niso nikdar izustile ustnice katoliške matere! Mar vas ni strah pohujševati svojega sina? Čujte, dobra gospa, čujte, jaz hočem vsak dan moliti Boga, da ne izpolni vaših nepremišljenih besed.«

»Oprostite, gospod, nikakor nisem hotela žaliti mašniškega stanu, a še manj vas. Ali vi veste bolje od mene, kako tožni in žalostni so časi, v katerih živimo... duhovniki so toliko sovraženi in preganjani... A mati je vedno mati; bila bi nesrečna, ko bi gledala, kako mi je nesrečen sin. Z eno besedo, izročila sem ga vam

edino zato, da dovrši svoje gimnazijske nauke, a nikakor nočem, da bi ga naredila za kakega meniha.«

»Gospa, ako se vam zdi prav, odvedite s seboj svojega sina, če niste z nami zadovoljni. Sicer pa bodite prepričani, da niti jaz, niti moji podložniki niso nikdar nadlegovali vašega Hinka s takimi pogovori. Jaz mu vendar ne morem braniti, da pobožno moli in sprejema svete zakramente; da prosi Boga za potrebno razsvetljenje, da si izbere stan. Gospa, molitev bo vašemu sinu najbolje pokazala, po katerem potu bo najvarneje hodil. Po njem mu hoče govoriti Bog, ali se mora posvetiti vojaštvu ali književnosti, ali pa se hoče popolnoma njemu izročiti. Ne bojte se, dobra gospa, molitev ne bo prevarila vašega sina.«

»Bilo kakorkoli, gospod ravnatelj, vedite, da nočem imeti meniha iz mojega Hinka. To je resna stvar; za tak stan je treba imeti poseben poklic.«

»Poglejte v globočino svojega srca, gospa, in našli boste, kaj nagiba starše, da sami odločujejo poklic svojim sinovom. Postali bodo mogoče razuzdani, prikrajšali življenje sebi in staršem, trpeli škodo na premoženju, izgubili čast in poštenje; ali nič zato, samo da se ne posvetijo Boгу. Za vse drugo jih ni briga.«

»Na kratko, gospod ravnatelj, moj sin se ne more vspeti v nebo. Tukaj je za to, da se uči in izobrazi. Vi ne veste, kaj je uboga mati! Vedite, odkar sem dobila pismo od onega zlobnega Karla Tarchettia, nisem imela ni minute miru! Plakala sem, še celo v sanjah sem se zvijala od žalosti. Še zdaj mi srce vedno drhti. Večkrat občutim v duši bolečine in začnem bridko jokati.

A ti, Hinko, misli na svoje dolžnosti, a ne na poklic! Si še preotročji. Uči se, ljubi nas vedno in z Bogom!« Ljubeznivo me objame in se poslovil.

Moram reči, da se mi ni bilo težko ločiti od nje. Akoravno sem jo hotel opravičiti, vendar priznam, da sem vedel, kako je njena ljubezen silovita in sebična.

XIII.

Zopet sem videl svoje prijatelje. Karlo se mi je brzo približal in mi podal roke. Zardel sem, a on je s svojim bistrim očesom čital vse v moji duši. Čutil sem se njega nevrednega, niti se mu nisem drznil reči kako besedo. Pogledal me je ljubeznivo in pomilovalno. Bilo mi je, da bi mu najrajši odkril svoje srce, da mu pokažem

rane, ki so me mučile; zdelo se mi je, ako se vrnem k njemu, da se vrnem k Bogu, da zadobim mir vesti in bom srečen; ali nisem se ojunail za to.

Tedaj sem občutil veliko potrebo, da se raztresem ter tako zadušim pekočo vest, ki je bila posledica mojega obnašanja v počitnicah in nestalnosti v mojih dobrih sklepkih. Prepustil sem se razposajenemu življenju v zavodu. Družiti sem se začel s slabimi součenci in brž sem postal njihov pristaš. Naučil sem se njihovih lopovščin in večkrat sem bil zasačen in kaznovan. Naša najpredrzejša podvzetja so bila: odpreti kako omaro, v kuhinji kaj ukrasti, imeti tajne pojedine, biti, kakor smo mi govorili, svoboden in držati se junaški. Nekega zimskega večera smo na sestanku razpravljali o neugodnem dnevnem redu, ki je zahteval vstati že ob petih zjutraj. Na pamet mi pride pripravna misel; moja postelja je stala ob vhodu v spalnico, tik nekega velikega okna. Ako sem se vspal gori, bilo me je dosti samo stegniti roko, da dosežem vrv do hišnega zvonca. Sporazumel sem se s prijatelji. Na večer, ko so drugi spali, vstanem, odprem tiho okno, vspnem se nanj, obrnem zvon in ga napolnim z vodo. Na to zmagoslavno zaprem okno in se ves premražen vržem v posteljo. Drugi dan so se moji tovariši rano prebudili. To so se izpraševali, smejali in pričakovali pete ure, da vidimo srditost vratarja in predstojnikov. Naposled je ura na hodniku odbila pet, a na to je nastal splošen molk. Slišali smo vratarjeve korake po hodnikih, ko je šel, da pozvoni. Toda zvon, poln ledu, je le zamolklo drdral in se obračal naokoli. Večkrat je potegnil srdito psujoč zvon, dijake, zavod, predstojnike, dokler mu ni vrv ostala v roki.

Dogodek smo spremljali z burnim smehom. Nato je vratar pobesnel, prebudil ravnatelja, prefekta in kateheta. Mi smo se pa pod odejami smejali kot nori. Nankrat se pokaže katehet in ploskajoč z rokama reče glasno: *Benedicamus Domino!* ali nikdo mu ne odgovori: *Deo gratias!*

Kako smo bili zaspani! Na prvi opomin smo bili nepremični, na drugi smo se vsedli na postelje in se pretezali. Naše podvzetje je krasno uspelo, smejali smo se mu več mesecev, a predstojniki niso nikdar prišli na sled početnikom te lopovščine. Jaz sem se ponosno štel za glavnega junaka malih hudobnežev. Organizirali smo, da tako rečem, pravo malo ban-

do »fakinov«, med katerimi sem se odlikoval jaz, ako tudi ne z zlobo, a vendar s predrznostjo.

XIV.

Bil je zadnji dan predpusta. Neki profesor našega zavoda je priredil za naše malo gledališče igro: »Tomu Marusa« od Silvija Pellica. Mene je zadela glavna vloga. Gospodje in gospe, vabljeni na našo zabavo, so zahtevali ponovitev nekih prizorov. Jaz sem bil zmagovalec. Burni vzkliki so spremljali moje navdušeno deklamiranje. V tretjem prizoru sem odnesel pravi dež cvetja in raznih sladkarij. Po predstavi sem moral priti bliže. Z veseljem sem gledal množico, dvignil oči in videl, kako mi ploskajo vsi součenci. Vse je bilo z menoj, a jaz sem plaval v radosti. Bil sem zelo ponosen na svoj uspeh.

Toda Karlo je bil črna točka v mojem slavlju; namesto da ploska, je plakal...

Globoko se poklonim, a zastor, ki se je počasi spuščal, me zakrije navdušenim pogledom gledalcev. Moji tovariši so me obkolili, a jaz sem z globokim dihanjem srkal laskanje, ki je bilo za me opojni nektar. Nikakršna žalostna misel mi ni objemala duše.

Po večerji, šetal sem se po vrtu z Avgustom Gallieriem, mladeničem iz neke plemiške rodbine. Bilo mu je 18 let. Igral je vlogo Kromvella. Slabo sem ga poslušal, ker sem bil raztresen, videč, da sem središče občudovanja in gledanja svojih tovarišev. Vendar mi ni ušel ta-le njegov izraz:

»Meni jako ugaja vloga Kromvella,« reče on. »O da bi bil večji in pametnejši, da bi mogel biti v resnici tak zlotvor (hudobnež) kakor on!«

Zaustavil sem korak in prestrašen zaklical: »Kaj govoriš, Avguštini?! Kar zgra-

žam se nad tvojimi besedami in skoro bi mi bilo žal, da sem tvoj prijatelj, ko bi ne vedel, da govoriš samo iz šale.«

»Hej, moj dragi,« odgovori Gallieri, »ti si preveč priprost! Kolikor je kdo na tem svetu zlobnejši, tem boljše mu je.« V tem času prekine glas zvona kletev na ustih mojega tovariša. Ko smo izmolili skupne molitve, položemo v postelje. Brzo sem pozabil na Avgustove besede, ker nanje nisem polagal nikake važnosti. Zadovoljil sem se s tem, da sem ga imenoval bedaka.

XV.

O kako je po pustnih šalah žalosten prvi dan posta. Vstal sem truden in izmučen. Moja postelja je bila med Karlovo in Avgustovo. Ko skočim na noge, še oblekel se nisem, sem se približal Avgustu in ga počasi potrkal po rami, ki mu je bila odkrita. »Vstani Gallieri, ura je že devet.« Ko ni to nič pomagalo, sem se oblačil dalje. V tem pride asistent in videč, da je moj prijatelj še v postelji, začne ga tudi on glasno klicati.

»Pustite ga, gospod, jaz ga hočem prebuditi,« rekel sem in se mu približal, prijel ga za rame in ga hotel izvleči iz postelje. »Kako je truden!« rečem sam pri sebi, ... ali njegova roka je bila skrčena. Zdelo se mi je, da so mu ramena hladna. Prebledel sem...

»Vstani Avgust, kaj delaš? ti je mogoče hudo?« Asistent priteče in potiplje mojega prijatelja v postelji... Lasje se mi naježijo! Imel je oči razširjene in izbuljene, lice mu je bilo črno ko oglje... Med zobmi je čvrsto držal plahto... Gallieri je bil — mrtev!... Jaz sem zavpil in se zrušil na tla...

(Dalje.)

Moje življenje.

Vse moje življenje je bil večer
in bilo večerna je zarja le rdeča
in bilo odsev je ničevih sanj,
samo ne — sreča.

Hodil sem svoja pota, ne Tvoja, Gospod,
jaz deček, in hodil sem vedno le vstran.
Bila je noč in vse kar luči ne ljubi,
samo ne — dan.

A sredi pota sem srečal tebe, Ljubezen,
in srečal trpeči pogled Tvoj,
pa sem se v duši razjokal
in s kesanjem sem šel za Teboj.

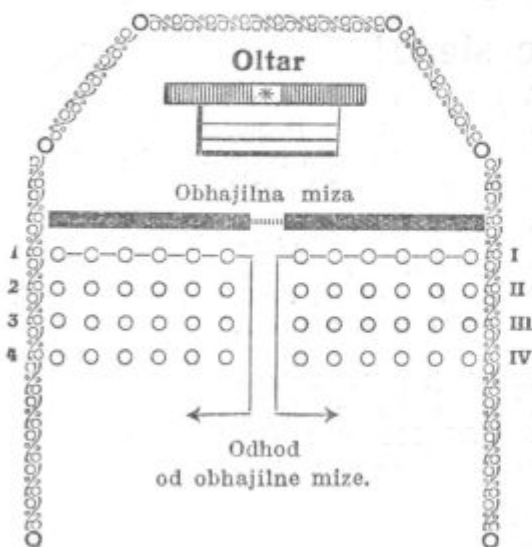
Brezmadežno Srce Marijino, bodi naše rešenje — v teh hudih časih, umirajočim pa ob smrti ur!

Red pri sv. obhajilu.

Hvala Božu in pa nepozabnemu svetu Očetu Piju X., da se sv. obhajilo sedanje čase veliko bolj pogosto prejema, kakor nekdanj! Moram pa reči, da me velikrat boli srce, ko gledam, kako se ljudstvo pri obhajilni mizi preriva in peha semtertja, kako nerodno odhaja proč od angelške mize, kako trpi pri tem čut pobožnosti.

Vem, da vsi ljubite Jezusa, skritega v sv. hostiji, in ker ga ljubite, zato skrbite, da se vsaj v njegovi bližini dostojno obnašate. K dostojnemu vedenju pa veliko pripomore redno dohajanje in odhajanje od mize Gospodove. Ob delavnikih se to lahko izvršuje; težavneje pa je to ob nedeljah in praznikih, pa je ravno takrat najbolj potrebno.

Zato sem se namenil, da Vas, Marijini otroci, pa tudi Vas druge, ki ste dobre volje, malo poučim, kako k sv. obhajilu dostojno prihajate in odhajate. Poglejte malo poleg stoječo sliko, pa Vam bo kmalu vse jasno. Mislite si, da vam ta slika predstavlja vašo farno cerkev. Črta gori v polkrogu predstavlja veliki oltar. Dve debelejši črti, ki sta na sredi s tanjšo skupaj zvezani, naj nam značita obhajilno mizo. Manjša kolesca pri obhajilni mizi pomenjajo ljudi, ki mislijo k sv. obhajilu. Vrste na moški strani so zaznamovane z rimskimi, na ženski z arabskimi številkami.

Mašnik prične obhajati na moški strani prvo vrsto (I.). Obhajanci kleče to-

liko časa, da mašnik pride na žensko stran, takrat vsi vstanejo, prikloni naj se vsak na svojem mestu in odidejo eden za drugim po sredi cerkve zadaj za vse obhajance. Zato naj bi bilo po sredi cerkve toliko prostora praznega, da lahko en človek skozi gre. Kdor ima svoj sedež v cerkvi za vrstami obhajancev, lahko gre tudi v svojo klop, kdor ga ima pa tam, kjer še obhajanci kleče, naj pa ne sili v svoj sedež, dokler ni sv. obhajilo končano. Iz ljubezni do Jezusa, ki ga je ravnokar sprejel, bo že par trenutkov potrpel.

Ko mašnik obhaja prvo vrsto na ženski strani (I.), naj ta vrsta počaka, da gre mašnik z ženske strani zopet na moško stran. Med tem časom ta vrsta ravnotako po sredi cerkve odide, kakor prej ona na moški strani.

Druga vrsta na moški strani (II.) pa potem, ko prva odide, brez vsakega prerivanja poklekne na mesto prve. Vedite, dragi moji, da Jezus Kristus pravi: »Pridite k meni vsi!...« Nikjer pa ne beremo: »Porivajte se k meni vsi!...« Sv. Cerkev nam kliče: »Pridite, počastimo ga!« Ne pravi pa: »Pridite, porivajmo se semtertja!« Počastimo ga pa pri sv. obhajilu zlasti s klečanjem. Torej mirno, brez vsakega prerivanja, brez vsake jeze naprej. Potem pa druga vrsta ravnotako kakor prva in na ženski strani ravnotako.

Na kratko torej: Vsak naj se prikloni na tistem mestu, kjer kleči, z desnim kolonom do tal, potem pa po sredi cerkve, kjer naj bo malo praznega prostora, zadaj za vrste obhajancev. Nikdo pa naj ne odhaja drugod, naj si drugod pota ne dela.

Vidite torej, da zato ni treba nobene umetnosti. Pač pa se zahteva od Vas nekaj dobre volje in nekaj samozatajevanja. Sicer je ta red pri sv. obhajilu nekaj zunanjega, ali verjemite mi, da veliko pripomore k notranji pobožnosti. Koliko ljudi se jezi, ko jih porivajo na potu k Jezusu zdaj sem, zdaj tja, koliko ljudi toži, da so jim pohodili obleko in podobno. Ljudje smo pa ljudje tudi takrat, ko gremo k sv. obhajilu. Hitro nas zgrabi jeza in nevolja, pa je vsa pobožnost nekam izgubljena, izgubljenih pa gotovo tudi mnogo milosti.

Vsi, ki imate količkaj smisla za dostojno prejemanje Najsvetejšega, ali se ne bodete za to z vsemi silami zavzeli? Zlasti

kadar imate skupno sv. obhajilo, ravnajte se po teh navodilih! Kmalu bodete potegnili tudi druge za seboj.

J. L.

Duhovna samota.

V dosego krščanske popolnosti je neobhodno potrebno, da ljubimo samoto. Ljubimo, pravim, kajti veliki ljubitelj samote, sv. Lavrencij Justinijan piše: »Samoto moramo vedno ljubiti; ni pa treba, da bi vedno v njej živeli.« In mi, kot svetni ljudje se res ne moremo podati v samoto. Kaj nam je torej storiti? Svetniki so poznali še neko drugo samoto, skrivnostno in duhovno, katero pa moremo doseči tudi mi, čeprav smo svetni ljudje. Seveda je ne bomo takoj popolnoma dosegli, temveč šele polagoma, po mnogem trudu in premagovanju. Uspeh nam je z božjo milostjo zagotovljen, če se bomo le zvesto trudili zanjo.

Kaj pa je pravzaprav duhovna samota? Nič drugega kot to, da skrivamo vsaj to trohico svojih dobrih del, ki jih kljub svoji slabosti še opravimo — in pa, kar je še važnejše, da se trudimo s svojim duhom vedno združeni biti z Bogom. O prvem nas pouči Kristus sam, ki nas tako zelo svari, naj se ne ponášamo s svojimi dobrimi deli. O vednem duhovnem združenju s Stvarnikom pa nam nudi zgled nebroj svetnikov in svetnic, ki so ravno po tem skrivnostnem združenju dosegli veliko stopinjo popolnosti. Kdor se želi še bolj poglobiti o tej duhovni samoti, mu priporočam, naj pazljivo in mnogokrat prebira 19. premišlje-

vanje krasne knjige Paġanijeve »Premišljevanja o presv. Rešnjem Telesu«, ki jo je pred leti izdala družba sv. Mohorja. V 19. premišljevanju nam namreč stavi pobožni pisatelj pred dušne oči Jezusa v Zakramentu ljubezni, kot zġled skritega življenja. Isto nas uči tudi 2. poglavje premišljevanj ġudovite lepe knjiŹice »Bog med nami«, ki nam jo je poklonil naš ljubi »Bogoljub«. — Ustvarimo si torej v svojem srcu nekako tiho, samotno celico, v kateri si mislimo zġrajen liġen, skrivnosten oltarġek s sv. Rešnjim Telesom, katerega pa pogosto, moġoġe celo vsak dan sprejemamo v svoje srce. Evharistiġnega Jezusa molita naša ljuba mamica Marija in naš skrbni oġe sv. JoŹef v spremstvu drugih naših zaŹitnikov in patronov. — Skrbimo za to, da pred lepim oltarġkom vedno Źivo plamti luġka vere ter krasimo skrivnosten oltarġek s sveŹimi cvetlicami, z vijolico poniŹnosti, lilijo ġistosti, Źareġo roŹo ljubezni ter pasijonko premagovanja. Pogosto odteġnimo svoje miŹljenje svetu in ga poklonimo Jezusu, ki kraljuje v samoti našega srca. Tako bomo nevede zaġeli ljubiti to skrivnostno celico našega srca, vedno veġkrat loŹje in rajŹe bomo pohiteli vanjo, saj bomo notri našli v zdruŹenju s sladkim Jezusom svoj mir, veselje in sreġo.

Marianus.

O blaŹene stene!

Otrok sem bila, nedolŹen otrok,
cel majnik nosila sem v duŹi;
vsak dan je bil praznik svetosti, globok,
ob mojih igraġah na ruŹi.

Ljubila sem dom iz globine srca,
svoj dom na ledini zeleni,
in vendar je vstalo mi tisoġ Źelja,
sto misli se vŹgalo je v meni.

Vabilo spomladi je tisoġ glasov,
so junijske roŹe vabile,
jesen je vabila iz zlatih lesov,
vse strune so v duŹi ieknile.

V naravo, v Źivljenje, v lepoto, med svet,
kako me je vleklo in ġnalo!
Poznala sem ptiġke, poznala vsak cvet,
in mene je cvetje poznalo!

In zdaj sem redovnica — isto srce
in ista ostala je duŹa...
Źe vleġe me vġasih v zelene goré,
Źe vabi domaġa me ruŹa.

A duŹa je sreġna in lep je Gospod,
ki zanj sem se v celo zaprla,
zanj dala bi morje Źe veġjih dobrot,
vso zemljo — da njega bi zrla.

O blaŹene stene, ki toliko let
ste meni presreġna zavesa!
Odkar so zaprti pogledi mi v svet,
odprta so meni nebesa.

M. Elizabeta.

„Dobro, dobro — saj je podpisal!“

Sloveči pedagoški pisatelj dr. Foerster omenja prav pogosto v svojih spisih škodljivi vpliv opojnih pijač na vzgojo ter večkrat toplo priporoča abstinenco kot najboljšo sredstvo proti alkoholizmu. V svoji knjigi »Lebenskunde« (nauk o življenju) pripoveduje sledečo dogodbinco, ki nam dokazuje, da je mogoče tudi pijanca spreobrniti »predno se zvrne v jamo«; storiti pa je to mogoče z organizacijo.

Piše namreč, da so mu nekoč pokazali moža, ki je bil zaradi alkoholizma že v norišnici, sedaj pa hodi okrog popolnoma zdrav in je postal zopet dober družinski oče. Voditelj norišnice, katerega je vprašal, kako so rešili omenjenega moža, mu je pripovedoval: »Popolnoma sem bil že obupal nad tem človekom, kajti začel je takoj piti, ko je prišel iz norišnice. V tem pa sem slišal o nekem ubožnem čevljarju, ki je ustanovil majhno društvo iz samih ljudi, ki so obljubili, nikdar več kapljice alkohola pokusiti. Ker provzročajo alkoholne pijače toliko nesreč in revščine na svetu, ker postane vsled alkoholizma nesrečnih nešteto družin in se napravi največ neumnosti s pijančevanjem, — zato so obljubili, dajati dober zgled. In kakor se privežejo hribolazci na nevarni poti čez ledenik z vrvjo drug na drugega, da drug drugega drži in varuje, da ne zdrsne kateri

v prepad, tako mo mislili, da bodo mogli izvršiti svoj sklep najboljše na ta način, če se v društvu navežejo drug na drugega. Pripravil sem tega neozdravljivega bolnika, da se je vpisal v to društvo. Od takrat je popolnoma ozdravel.«

»Da je bil sprejet v dobro družbo teh mož, da se je čutil člana društva, da je podpisal obveznico in se zavezal z moško besedo, nikdar več piti ne piva, ne vina in ne žganja — to ga je rešilo,« trdi Foerster in svojo trditev utemelji: »Potreboval je opore, kakor hribolazec vrví, dobiti je moral zavest, da se poleg njega premagujejo tudi drugi, ki so naredili isti sklep, pomagati so mu morali drugi s svojim zgledom.«

»Od takrat so mnogi, mnogi »neozdravljivi« alkoholiki na enak način ozdraveli. Ne s tem, da so bili izobčeni iz človeške družbe, temveč s tem, da so bili v njo sprejeti. Če sedaj vprašamo žene tako rešenih mož, kako da gre, se zasveti njih obraz veselja in pravijo: »Dobro, dobro — saj je podpisal!«

Tako je v Švici. Kdaj se bodo pa naše žene mogle veseliti, da so njih možje podpisali obveznice protialkoholnega društva! Da pride čimpreje do tega, same lahko k temu največ pripomorejo, če delajo za abstinenco in se združijo v »Sveti vojski«.

Glasnik dijaških kongregacij.

Virgini virginum vitam!

Pesem v maju.

Fr. Mrhar, abit.

(Govor, namenjen za majniško akademijo v zavodu sv. Stanislava, ki pa je morala vsled vojske z Italijo izostati.)

Predragi! Naročeno mi je, naj vam zapojem veselo pesem majevo, ki naj prešine Vaša srca. In v resnici mi je srce

zahotelo po nji: Šel sem v stvarstvo, da bi jo morda kje slišal in bi Vam jo potem povedal. Iskal sem je po žitnem polju.

Mislil sem, da mi jo zapoje brazda, posejana z zlatim, živim zrnom ali pa rjavi škranjec visoko v zraku, da vzvalovi vse širno, mlado žitno polje. A brazda, ki je bila nekoč tako glasna in živa, je molčala. In škranjec, ki je visel na sinji modrini, kakor bi ne mogel vstran, je le žalostno pel, kakor bi pozabil vse vesele majeve speve iz davnih dni. Spoznal sem, da žaluje za kmetom, katerega pogreša že dolgo.

»Škranjec, zastoj hrepeniš po njem, tvoj kmet je daleč,« sem mu rekel.

Kraj polja je sameval gozd. Tiho veje veter po šumečem listju. Če sem prejšnja leta kdaj zašel v to skrivnostno svetišče, sem bil ves srečen. Kajti lepi so bili njegovi pianissimo akordi, akordi temnih smrek in vitkih jelk, zelenih bukev in osivelih brez; lepi so akordi ponižne vijolice, nedolžne šmarnice in rdečega ciklamna. Kakor bi dihala sama svetost na tem kraju. In vsakovrstni pevci so uspavali človeka. Včasih sem videl kraljička, kako je kakor ogleduh prilezel iz grmovja, se vsedel na sivo skalo, opazoval okolico in zadovoljno odšel proč. Visoko nad menoj je vzletela z glasnim klicem postovka, po vejah je skakal sečinkovec in pel. Kadar je maj priplul, se je vedno naselil v tem svetišču. In mislil sem, da i letos kraljuje v njem. Šel sem tja.

»Pa zakaj povešate, vitke jelke, svoje roke, kakor bi ne imele dosti gorkega solnca, ali dosti biserne rose?«, sem povprašal. »Ali so vas zapustile drobne ptice, da samujete tako same? In kaj ni priplul lahki maj v vaše osrčje?«

Lahni veter je zavel, kakor bi hotel obrisati solze z njihovih lic.

V grmu je cvetela šmarnica. Bila je drobna in majhna in tudi ona je žalovala. I njo sem povprašal: »Kaj ni nihče prišel pote, draga dušica, da bi te utrgal in te ponese na oltar? Ni bilo k tebi mladih deklic z rdečimi lici, sladkim nasmehom na ustnicah in z nedolžnostjo v očeh? O revica! Pač ti je dolgčas tu, ko si vendar navajena visokih svetlišč.«

Otožno je bilo v gozdu.

»Kje si pesem majeva, za katero tavam preko potov in stez? O, oglasi se!«

Od nikoder se ni oglasila, kakor bi ne bila prišla k nam. V gozdu, predragi, je nisem našel.

Šel sem znova pod zvezdnato nebo. Tu sem včasih v majevih nočeh poslušal lahne glase lahkoživih fantov, ki so prihajali iz dalje. Začutil sem se, ko je bilo tudi tu vse tiho.

»Kam ste izginili, vi mladi cvetovi, vi naš plamen in naša moč? O, izginili ste čez noč, vema, in potihnila je vaša vesela pesem, šla je kakor trenotek skozi somrak, pesem, ki je mamila nedolžna, mlada srca v tihih, sanjavih nočeh. O, pač mnogo vre solza za Vami!

Ob nedeljskem popoldnevu sem videl devo v sredi gredic; držala je cvetko v roki, jo ogledovala in premišljevala, komu bi jo podarila sedaj, ko je izgubila vse. Odsli ste, dragi in ne čujete vzdihov žalostnih, zapuščenih src. O i tu je izginil odsev mladega maja. Zaklical bi s škofofom Keplerjem: »O schaffet die Tränen der Kinder ab, das lange Regnen in die Blüten ist so schädlich.«

In kaj dela stara zapuščena mati, bi me morda vprašali. No, tudi semkaj sem šel. Zadnji kot, kjer sem kdaj videl majev nasmeh in njegov mili glas in njegov sveti blagoslov, sem preiskal, a videl sem le pesem globoke, globoke žalosti. Siva je bila starka, postarana za dolgo, dolgo večnost, oči in lica vdrta, ustni blede. Jokala je. Pa saj so bile njene solze še najbolj upravičene, ker izgubila je vse, kar je imela. In veliko takih mater sem videl, brezštevne so bile njihove vrste in neizmerne njihove solze.

Kako naj vam torej zapojem veselo majevo pesem, ko je pa nisem nikjer našel in ko vsi, vsi le žalostne pojo in žalostne poslušajo. O kje naj še iščem sladkih akordov, dragi?

Vem še za en kraj, a sam ne grem, pojdite i Vi z menoj v belo svetišče pred majniški oltar. Tu se morda razvesele naša srca. O pojdimo, pojdimo!

Na oltarju stoji kip domačega umetnika. Pred njim brli luč. Ni sicer slaven ta umetnik po dovršenih delih, katere je izsekal, a ta Madonna ga dela velikega. Vdihnil ji je jasen pogled in vesel obraz in roke sipajoče žarke in roke, deleče milost. Dal ji je čuteče srce, saj je že toliko grešnikov našlo v nji gospo, zavetnico in mater. O lepa je ta Madonna. Kadar smo se zbirali okrog nje s svetinjami na prsih, se mi je zdelo, da slišim prepevati ono lepo pesem:

»Vstani, moja prijateljica, lepa moja in pridi! Moja golobica, pokaži mi svoje obličje; naj zveni tvoj glas v mojih ušesih, ker tvoj glas je sladek in tvoje obličje zalo.«

In slišal sem udarce njenega srca in čutil ogenj v tem srcu in močno hrepenenje neveste:

»Preljubi je moj in njegova sem jaz,
o naj mi odkrije svoj vešni obraz!
Kot pečat me deni na svoje srcé —
močnejše kol smrt so ljubezni želje ...
Obsujite me vso s cveticami,
obdajte me z zlahtnimi jabolkí —
v ljubezni mi duša medli!«

Najslajši trenutki mojega življenja so bili to. Ni čuda, da sem se vračal in vračal, ko je zahajalo rdeče večerno solnce in je lil tihi somrak dolge, mračne pramene v svetišče. Veliko sem ji pravil in Ona me je vdano poslušala. Bilo je tudi to v mesecu maju, ko so zahajale množice k Nji in prosile, molile. Pa pesem majevo sem poslušal vso nedolžno in vzneseno:

»Magnificat anima mea Dominum,
Quia respexit humilitatem ancillae suae,
ecce ex hoc beatam me dicent omnes generationes.«

Marija, kako sladek je Tvoj glas in kako mehke so Tvoje besede in kako čuteče je Tvoje srce!«

A, dragi, kaj danes tako žalostno poveša Devica okó? Vidite? Ne znate odgovora?

»O Marija, kaj nismo vsi? Kdo se Ti je izneveril, da čutiš bol, kakor si jo nekoč prenašala, ko si bila nazvana »Mati bolečin«? Marija, poglej nas, k Tebi smo prišli!«

Letos Marija ni pela veselih slavospbev. Tudi letos se je nazvala mater bolesti in tudi letos je bila dopolnjena njena bol, ker ni videla mnogih, ki so venčali njen oltar, ki so se s ponosom zvali Njeni sinovi.¹

»Marija, žaluješ za njimi? O tudi oni po Tebi in hrepene k Tebi nazoj! A Mati, glej nanje v daljo. Kakor i jaz stremim za njimi in prosim in molim zanje.«

¹ Od 82 udov I. Marijanske kongregacije v zavodu sv. Stanislava jih je odšlo k vojakom 49.

Iz kronike dijaške Marijine kongregacije v Pazinu posnamemo izza šolskega leta 1914/15. sledeče: V začetku šolskega leta je štela kongregacija 79 članov. Kasneje je jela izgubljati zdajpazdaj kaknega člana; grabila jih je vojska. Nič manj kot 17 kongreganistov je šlo pod orožje. Nastalo vrzel je deloma izpopolnila nova vrsta Marijinih mladeničev. H koncu šol-

Marija je žalovala:

»Dete moje, moja radost,
radost moja neizrazna!
A sedaj si radost — mrtva!

Dete moje, moja žalost,
kak si bridko legla vame!
Kam te hočem potopiti?
Vse morjé te ne objame.«

To je bila letošnja majeva pesem v tihem svetišču. Slišali ste jo, dragi, kakor jaz, prevzela vas je, kakor mene, in sklonili ste glave nizko. Pogrešali ste dragih, spomnili ste se jih in sklenili ste morda spominjati se jih še večkrat.

Pa hipno je vzplamtel v vas ogenj. Smilila se vam je Marija, ker je izgubila toliko otrok izpred majniškega oltarja. Porekli ste:

»Poglej nas, Marija: Malo nas je, a ti smo vsi. Glej, srca prinašamo v dar, Sprejmi jih, Ne glej žalostna v daljo, kjer čuvaš i druge svoje sinove, tudi nas poglej, ker

Tebe zbrali smo, Devica,
da si naših src Gospá,
bodi zvesta nam vodnica
sredi zlobnega sveta.

Mi smo zvesta tvoja družba,
vzor nam čisti tvoj obraz;
naša čast je tvoja družba,
tvoja želja nam ukaz.«

Kakor bi vas pogledala Mati vaša in kakor bi pozabila na bol, se vam je zdelo. Jaz pa sem videl tedaj odmev one vesele majnikove pesmi, ki je leta poprej odmevala po dobravah, da so šumeli lesovi, kakor bi rajala v njih sama čista in nedolžna bitja. O in tedaj sem bil vesel in tudi meni je srce ponavljalo:

»Maria, eligo Te hodie in dominam, advocatam et matrem.«

»Marija, izvolim Te danes za gospo, zavetnico in mater.«

skega leta (21. junija) je bilo namreč — skoro po enoletni pripravi — sprejetih 12 dijakov; preostalo je še 9 kandidatov. Vseh kongreganistov skupaj je sedaj 96, pretežna večina gimnazije, pa tudi nadvladajoča z ozirom na šolski napredek. O »duhu« pa, ki je bil doslej le povoljen, upamo, da se bo po vojski povzdignil.

Smrt Marijine družabnice.

(Premišljevanje za dekliške Marijine družbe.)

Ni je »Bogoljubove« številke, da bi ne prinesla daljšega ali krajšega imenika umrlih družbenic, — jasen in očiten dokaz, da umirajo tudi družbenice v cvetu let, mlade, polne upov, nad... Pod vtisom teh žalnih imenikov, ki tolikokrat polnijo »Bogoljubove« predale, podajemo tu družbenicam premišljevalno molitev s tem namenom, da se od smrti svojih sodružbenic nauče lepega in vzornega družbenega življenja. Premišljevanje je sestavljeno po načrtu v lanskem »Bogoljubu« (št. 7., str. 207). Imeli smo to premišljevanje pri shodu dekliške Marijine družbe v R. dne 22. novembra preteklega leta.

Marijina hčerka! Važen trenutek zate: premišljevatí hočeš, govoriti z Bogom, Kraljem svojim, Stvarnikom svojim. Se zavedaš njegove pričujočnosti? On sam, bodoči tvoj sodnik, ti govori v sv. pismu: »Spominjaj se poslednjih reči in ne boš grešil...« On te gleda sedaj, tebe, ki se hočeš spominjati teh poslednjih reči. Gleda te, pričujoč je, v tvoji bližini. Stojé se zamisli za en trenutek v to njegovo bližino in pričujočnost... Potem pa poklekni ponižno, prešinjena te božje vsepričujočnosti, in moli tega mogočnega Boga, daj mu božjo čast.

I. ZACETEK.

1. Pripravljalna molitev.

a) Iz dna svojega srca, moj Bog, te molim, združena z angeli, združujoč to svojo molitev z molitvijo vseh zveličanih Marijinih hčerk, združena z Marijo, kraljico Marijine družbe... Molim... Častim... Hvalim... Slavim te: »Svet, svet, svet«.

b) Jaz, med nevrednimi najnevrednejša, jaz, v primeri s teboj manj ko nič, jaz že sama na sebi brez vsake najmanjše vrednosti, a zraven tega še pokrita vsa z g r e h i! Greh na greh — to je dota moja, to delež moj... Pa, Predobri, Premišli! Čuj me in se usmili! Odpusti, ker drugače ne morem nadaljevati, ne morem moliti in govoriti s teboj, Najsvetejšim. O b ž a l u j e m. A zaupam tudi in zato

c) te p r o s i m pomoči za to premišljevanje. Še učenjaki ne znajo prav moliti, še modrijani ne umejo prav govoriti s teboj, pa bom to znala jaz, deklica revna, neuka. Zato pomačaj ti, pogrške popravi

ti. Več ko jih napravim, bolj bom spoznala svojo okornost, a bolj tudi tvojo modrost. O Gospod, uči svojo nevredno deklo moliti in premišljevatí! Prosim te tega po zasluženju Marijinem, ki je znala tako lepo premišljevatí. — Očenaš. Češčená Marija...

2. Dvojna predpriprava.

a) **Predstava kraja:** Zamisli se v svoje zadnje trenutke. Na smrtni postelji, obdana od jokajočih staršev, od poslavljajočih se sodružbenic, ležiš in umiraš. Duhovnik, tvoj družbeni vodnik, moli nad teboj molitve za umirajoče. Z zadnjimi močmi poljubiš še enkrat družbeno svetinjo, ki ti visi na vratu — saj nočeš umreti brez nje. Še par zdihljajev: Jezus, Marija, Jezus, Marija — in umreš...

b) **Prošnja.** O Bog moj, moj Sodnik! Razsvetli moj razum, da spoznam nauke, ki mi jih daje smrt. — In vtisni mi veden spomin na smrt dobre Marijine hčere, da bo tako moje družbeno življenje v resnici takšno, kakršnega bi si želela ob smrtni uri. Prosim te tega pri blaženi smrti tvoje preblažene Matere.

II. PREMIŠLJEVANJE.

1. Spomin.

K a t e r e dobre, svete, zgledne družbenice sem že videla umreti? Kaj sem vse že brala o lepih smrtih Marijinih otrok, o sv. Alojziju, o sv. Stanislavu. A tudi o Marijinih hčerah v naših krajih, katere sem jaz poznala. Da, posebno ene se spominjam... Kaj mi vse spomin o njej pove? Umrla je mlada, a tako lepo! Bila je bolna dolgo, a trpela je tako vdano. Pisala je z bolniške postelje svoji prijateljici: »Za ves svet ne zamenjam svoje bolniške, svoje smrtné postelje.« Res, bila je kakor angel, posebno v zadnjih tednih, tako vdana, tako pripravljena. Večkrat prevedena, obiskujočim sodružbenicam vedno v lep zgled. Večkrat je dala kak lep opomin; svarila, prosila, gorela za družbo še na smrtni postelji, saj se je ravno družbi imela zahvaliti za ta mir in vdanost. Nobenega vznemirjanja; karkoli jo je obdajalo, nič ji ni grenilo spomina na preteklo življenje. Starši ne, saj jih je tako spoštovala; kako bi tudi ne, ko je bila pri tolikih družbenih shodih na to opozorjena. Sestre, ki

so ji stregle? Tudi pogled nanje je ni vznemirjal, saj je živela v vedni ljubezni z nji. Sodružbenice, ki so jo obiskovale? Kako jih je rada imela! In če ji je šel pogled na mizo, kako jo je tolažil! Videla je tam svoje veselje, poln kup dobrih knjig, koliko tolažbe je črpala iz njih, in »Bogoljubov« — cel kup! Težko, da je v njih članek, ki bi ga ne bila prebrala. In če ji je obvisel pogled na omari, kjer je visela njena obleka. Nikakega vznemirjanja. Res je, da se je, preden je stopila v družbo, nosila kdaj malce preveč prevzetno, a potem nikoli več. Nobena obleka ni preširno vrezana, nobena puhajšljiva. Vse lepo dostojne, vse obleke ponižne. Kako ji to dobro dé sedaj, ko ne more nositi nobene več. In družbena svetinja, ki visi ob postelji? Kakor dragocen biser jo je čuvala. Sedaj je njena zadnja tolažba. Kolikokrat

† Kardinal Anton Agliardi.

jo je že poljubila, odkar je bolna! Kolikokrat izgovorila družbene svetinje lepi napis: »O Marija, brez madeža spočeta, prosi za nas, ki se k tebi zatekamo.« Da, sedaj čuti moč te molitve in skoro se čudi, da je tolikokrat slišala, kako hudobni duh ljudi ob smrti nadleguje. Nje pa nič. Kako bi jo, ko mu je Brezmadežna glavo strla! Da, njena smrt! Ganljiva je bila. Še na dan smrti se je združila z Jezusom v sv. obhajilu. Vzela je potem svetinjo v roke in v njenem poljubu je umrla z Marijinim imenom v srcu. — In položili so jo na pare. Cvetje jo je obdajalo, njo, med cveti najlepši cvet. Kako vse drugače je bilo pri čuvanju tega mrliča, vse drugače ko pri drugih. Nobene nespodobnosti, le molitev

in pripovedovanje njenih dobrih del. In dan pogreba — je bil za občino praznik, posebno praznik za Marijino družbo. Nesle so jo družbenice. Njena zadnja pot. Gotovo je njena duša gledala doli izza oblakov na to zadnjo pot mrtvega telesa. Šla je ta pot mimo sosednih hiš, s katerimi je v življenju tako lepo živela, brez prepira, brez opravljanja, brez sovraštva. In nesli so jo mimo polja, travnikov in njiv, kjer je še zdrava tako pridno delala. Vsak prah in vsako zrnce zemlje ji je sedaj kot blesteč biser, ker je vedno obudila pri najnavadnejšem delu dobri namen, »vse v čast božjo«. In ko jo nesejo mimo šole, se razveseli njena duša, spominjajoč se srečnih mladih dni nedolžnih, in pot gre mimo »Marijinega doma«. O srečni nedeljski popoldnevi, tu preživljeni v krogu sodružbenic pri raznih sestankih, poučnih predavanjih, nedolžnih igrah, lepih veselicah; kolikokrat je tam na odru sodelovala pri njih. Da, ti nedeljski in prazniški popoldnevi, tu preživljeni! Bog vé, če bi brez njih bila tako lepo umrla. Morda bi bila brez njih zabredla ravno te dni, kakor zabredejo tisoči deklet... A njena mrtvaška zadnja pot gre dalje: ravnokar je pri pošti. Čemu to poudarjati? Da, pošta. Tudi ta je ne vznemirja. Nobenega neumnega, norozaljubljenega pisanja, nobenega takega grešnega pisma ni dobila, nobenega pisala, tudi ne nobene neumne karte. Vsakdo bi njena pisma lahko odprl in bral, in bi se ji ne bilo treba sramovati. Kako drugače dela marsikako dekle, ki se zdi, da je zato hodila v šolo, da bi znala pisati — neumnosti... Pot se zavije — in pred pogrebci se zalesketa v jutranjem solncu domača cerkev z ličnim zvonikom, raz katerega done v zadnji pozdrav domači zvonovi. Kako ji danes prijajo ti doneči glasovi! Kolikokrat jih je slišala živa, ko so jo vabili v cerkev; vabilo, katero je vedno slušala, kadar je le mogla. In danes — ravnokar gre še enkrat noter, v to hišo božjo, vzdajnič. Kolikokrat je prestopila ta prag živa, sama in v družbi, — kakor danes, ko jo nesejo tovarišice. Kako rada je hodila z sodružbencami na obisk v cerkev posebno ob nedeljah popoldne, morda ravno s temi, ki jo danes nesejo... Danes, sedaj — zadnjič v cerkvi. Tam blizu velikega oltarja, blizu svojega ženina v tabernakeljnu se ustavi. Duhovnik, njen družbeni vodnik, stopi ob njeno rakev, da ji zapoje mrtvaško himno. Ta njen družbeni vodnik! Kako ga je v življenju spoštovala, kako rada zanj molila, kakor moli sedaj on zanj!

Ubogala ga je vedno, po svojih močeh mu tudi pomagala, saj mora biti Marijina družba desna roka duhovniku, Apostolsko delovanje, razširjanje pobožnosti itd. mora krasiti Marijino družbenico. Na levici rakve je pa Marijin oltar, kjer je bila sprejeta v Marijino družbo, kjer je tolikokrat klečala, danes, sedaj je zadnjič v bližini tega oltarja; na njeni desni pa stoji spovednica, njena dobra znanka. Pogled nanjo zanjo tako tolažbe poln! A ni časa dolgo ostati pri teh sladkih spominih; že se je pričela sv. maša zanjo. Kako ji dobro dé; zdi se ji, da vidi vse svete maše, pri katerih je bila v življenju s spodobno pobožnostjo, s tako vspodbudnim lepim obnašanjem... Pri obhajilu nastane mal šum. Kaj je? Njene sodruženice gredo k sv. obhajilu, katero darujejo zanjo. Ta sveta obhajila, ali niso zadnji biseri v kroni njenih svetih obhajil, katerih je v življenju toliko prejela, posebno odkar je bila v Marijini družbi; saj je bila tudi članica evharističnega odseka... A že je končana sv. daritev. Še kratka molitve in dvignejo jo na rame njene pridne nosilke in neso iz cerkve na — pokopališče. Ta pot njena na pokopališče, kako ji je lahka, ker ji je dobro znana, saj jo je v življenju tolikrat naredila. To so bili njeni nedeljski sprehodi, kako rada je hodila tje molit za svoje rajne! Zato gre sedaj tem lažje. Srečna ona! Kar nič ji ni hudo, ko jo pogreznejo v grob, saj se je v življenju tako rada spominjala poslednjih reči. Vedela je dobro, da je le prah in pepel, zato je bila vedno tako ponižna, poniževala se je vedno podobno kakor so jo sedaj ponižali doli v grob. Še zadnje molitve, še ena pesem v slovo — njej, ki je tako rada prepevala v slavo Marijino, in ob joku staršev, ob stoku sester, ob solzah sodruženic, ob zamolklem padanju zemeljske grude na njeno rakev doni molitev, ki jo molijo zanjo njene sodruženice. Molitev, ta njena znanka, vedna prijateljica, stalna spremljevalka — tu, šele v grobu, vzame od nje slovo. Kako lepo tako slovo!... Res je morda še njena duša v vicah, a dolgo tam ne ostane. Marija je tam ne pusti, ker toliko odpustkov se daruje zanjo po vseh Marijinih družbah. Kako koristna je tu tista skupnost in splošnost vseh dobrih del in vseh zasluženj vseh Marijinih družb. Njene vice so kratke. Kmalu se ji nebo odpre. A še tu posebna odlika. Ali jo vodiš v duhu, kako gre mimo drugih zveličanih bližje in bližje božjemu Jagnjetu, kjer ima svoj prestol Kraljica Marija. Bila ji je bližje na zemlji, zato ji je

bližje v nebesih. V Marijini družbi na zemlji, v Marijini družbi v nebesih...

Obudi živo vero v pomoč Marijino pridnim Marijinim otrokom v življenju, posebno pa ob smrti in še po smrti!

2. Razum.

a) **Pogled v sedanjost:** 1. Kaj sledi posebnega iz vsega tega, kar mi je povedal spomin? To-le: Smrt Marijine družbenice, ki vestno polnjuje vsa družbena pravila in živi vzorno družbeno življenje — kakor ta naša znanka — je sladka, lepa, vzvišena. Smrt dobre Marijine družbenice je dragocena.

2. In katera je — v očigled tej resnici — moja posebna dolžnost; kateri nauk izvira iz te resnice zame — družbenico Marijino, ki si tudi želim lepe smrti? Na vsak način ta, da preživim svoje družbeno življenje lepo, vspodbudno; z drugimi besedami: da sem (in če še nisem) da postanem v vsakem oziru dobra, zvesta Marijina družbenica.

3. **Nagibi:** 1. Spodobni se to: Če je toliko in toliko drugih dobrih, svetih družbenic in družbenikov, pa bi jaz ne mogla? Zakaj pa sem v družbi, kakor da lepše živim? Če ne, bolje, da sem izven družbe. 2. Kako koristno je. Že v življenju: mir srca, manj skušnjav, več milosti... 3. Kako potrebno. Morda meni tako potrebno, da se drugače ne zveličam, jaz, ki sem tako nagnjena ravno k tistim pregreškom in strastem, pred katerimi me Marijina družba najbolj svari. 4. Kako sladko, prijetno življenje, sveto in lepo življenje v družbi Marijini. Kako sladka šele smrt!...

b) **Pogled v preteklost.** Ta moja dolžnost lepega in svetega družbenega življenja me je vezala že prej — vsaj od mojega sprejema v družbo. Kako sem jo izpolnjevala? — Pojdi in naredi sedaj živa tisto pot, katero je naredila naša mrtva družbenica, katere sem se prej spominjala. Domača hiša. — Starši. — Sestre, bratje. — Sorodniki. — Knjige, molitveniki, časopisi, »Bogoljub«. — Sodruženice. — Obleke, noša. — Družbena svetinja. — Bolezni, križi, težave, neprijetnosti. — Čuvanje pri mrličih. — Ceste, ulice, potovanje; družba na potu, doma. — Sosedje. — Polja, travniki, njive. — Šola. — »Marijin dom.« — Zabave in pouk v družbi. — Pošta, pisma. — Cerkev, glas zvona, obiski Najsvetejšega, tabernakelj. — Družbeni voditelj in

predstojništvo M. D. — Družbeni oltar. — Spovednica. — Daritev sv. maše. — Sveto obhajilo, pogostno? Evharistični in drugi odseki. — Pot na pokopališče. — Petje. — Rožni venec. — Molitev za duše v vicah... itd. Ali bi mogla biti ti vesela te poti, če bi jo morala sedaj napraviti mrtva? Premisli, glej in spreglej!

c) **Pogled v prihodnost.** Kakšno mora biti moje družbeno življenje, kakšno mora postati? Kje manjka, kaj manjka, da bo dobro? ... Katere zapreke? ... Pri pomočki, ki naj jih rabim? ... Resno, možato, pogumno, brez strahu! Marija je z menoj. Ona bo pomagala, mora pomagati. Tako pripravljaj dobre sklepe!

3. Volja.

a) **Občutljaj.** Občudovanje Marije, ki tako pomaga dobrim družbenicam, da lahko tako lepo umrjejo. Zahvali jo! Vzljubi jo! Kliči jo! Obžaluj, da si bila do sedaj tako slaba družbenica, tako nepopolna! Zahvali Marijo, da te je pri tem premišljevanju opozorila na te tvoje nepopolnosti. Bog vé, kam bi še zabredla, da te ni Marija tukaj sedaj ustavila...

b) **Sklepi.** Sedaj je čas, da se vsa prenovim, postanem nova družbenica, pridna, vzorna. Posebno pa zastavi vso moč pri tistem pogrešku, ki najbolj dela tvoje družbeno življenje nepopolno. (Pri tej bo opravljanje, pri drugi ničernost, pri tretji jezičnost, sovraštvo itd. Brezpotrebno pohajanje ob nedeljah, prevzetnost v govorjenju, v obleki. Neubogljivost do družbenega voditelja. Kakšna posebna

slaba priložnost itd., itd.) Napravi trden, dober sklep.

III. SKLEP PREMIŠLJEVANJA.

a) **Nagovor.** Pogovori se o vsem tem z Bogom! Ne, prej še pojdi k Mariji! Njo poprosi pomoči. In ona te prime za tvojo šibko roko in te pelje v duhu k svojemu Sinu ter prosi tu zate. Zdi se ti, da slišiš njeno prošnjo: »Sin moj! Dete moje. Pripeljala sem ti — morda že zgubljeno — ovčico; je moja hči; kmalu bi se bila zgubila, izneverila tebi in meni. A pravočasno je še spoznala. Ne zavrzi je, sprejmi jo. Milosti ji daj, dosti milosti! Rabi in potrebuje jih veliko, posebno jih rabi za to, da izruje iz svojega srca ta in ta pogrešek, to in to nagnenje, to in to slabost in strast, da premaža to in to skušnjavo... In Jezus? Ne boj se, hčerka Marijina, ne boj se ga, če prosi njegova Mati zate. Hvalžno pogleda Mater svojo, ki tako skrbi za tvojo dušo, z dragoceno krvjo odkupljeno, in milo pogleda tebe. Ta njegov pogled! Ali ga razumeš? ... Vem, da ga, zato vsklikneš: Jezus, ženin moje duše, moje vse! Ne zavrzi me, ne obsodi me...

Ostani nekoliko časa v teh svetih trenutkih, v premišljevanju te popolne ljubezni dobrega Boga, kateri je toliko storil zate. Moli in občuduj Boga, njegovo dobroto in dobroto Marijino, ki te je sedaj še živo pripeljala k Bogu, da te bo tem lažje enkrat pripeljala k njemu mrtvo...

Očenaš, Češčena Marija, Češčena Kraljica...

b) **Duhovni šopek:** Dragocena je smrt dobre in svete Marijine hčere. J. G.

Dve liliji.

Vrt krasé in trato
cvetke spet poletne,
a cvetó najlepše
lil'je belocvetne.

Deklica na vrtu
gleda te cvetlice,
boža z roko mehko
njih cvetoče lice.

Vtrgala je lil'jo,
jo na prsi djala;
da kdo drug ne vtrga,
se za njo je bala.

Lil'ja je zvenela, —
dekle ž njo zvenelo...
Pa — saj tam bo lepše
tisočkrat cvetelo.

Da kdo drug ne vtrga
deklice — cvetice,
si vrtnar jo vsadil
v božje je gredice.

Marija.

Pregled Marijinih družb ljubljanske škofije.

Dekanija Trebnje.

Dekanijski vodnik: Henrik Bukowitz, župnik v Mokronogu.

Število Marijinih družb: 15, članov: 1560, Marijin vrtec: 367.

	Družba:	Ustanov. leto:	št.	Marijin vrtec: dečki deklice
Trebnje	za dekleta	1901	329	155
Čatež pod Zaplazom	za dekleta	1903	114	
Mirna	za dekleta	1903	84	
Mokronog	za dekleta	1909	76	
Sv. Križ pri Litiji	za dekleta	1900	144	27
Sv. Trojica	za mladeniče	1911	34	
	za dekleta	1907	<u>306</u>	12
			240	
Št. Janž	za mladeniče	1900	32	
	za dekleta	1900	191	
	za može	1913	?	
	za žene	1913	?	
			<u>223</u>	
Št. Lovrenc	za dekleta	1905	93	80
Št. Rupert	za dekleta	1909	174	
Trebelno	za mladeniče	1913	?	12
	za dekleta	1901	83	<u>81</u>
				93

Dekanija Trnovo.

Dekanijski vodnik: dr. Jožef Kržišnik, dekan v Trnovem.

Število Marijinih družb: 10, članov: 871, Marijin vrtec: 597.

	Družba:	Ustanov. leto:	št.	Marijin vrtec: dečki deklice
Trnovo	za mladeniče	?	40	151
	za dekleta	1900	<u>292</u>	
			332	
Harijo	za dekleta	1902	40	74
Knežak	za dekleta	1903	148	<u>69</u> 140
				209
Košana	za dekleta	1903	58	
Nadanje selo	za mladeniče	1900	21	<u>30</u> 94
	za dekleta	1900	<u>107</u>	124
			128	
Suhorija	za dekleta	1901	36	<u>15</u> 24
				39
Prem	za dekleta	1904	78	
Zagorje	za dekleta	1904	51	

Cerkveni razgled

Po svetu.

Za **napravo vojnih kapel** je daroval sveti oče Benedikt XV. 5000 K, ki jih je nuncij na Dunaju izročil vojaškemu škofu Bjeliku.

Poslaništvo pri Vatikanu namerava ustanoviti tudi Švica. Že to je zadovoljivo znamenje, da ugled vrhovnega poglavarja svete katoliške Cerkve raste, ker hočejo države druga za drugo ustanoviti svoje zastopstvo pri papežu. Poprej je to storila Nizozemska in Anglija, zdaj je prišla še Švica.

Na Italijanskem so poklicali na vojsko tudi precejšnje število duhovnikov. Doslej jih je pozvanih nekaj čez 5000. Nekateri listi pa pravijo, da trikrat toliko; vendar to ni verjetno. — Pri nas je po izjavi vojaškega škofa Bjelika v vojni službi na bojiščih in po bolnišnicah okrog 1500 duhovnikov. V tem številu pa niso vštetih bogoslovci in redovni bratje, ki jih je tudi lepo število pod orožjem.

Italijanski duhovniki s sv. očetom vred okušajo v posebni meri grenkobo vojnega časa. Italijanski framasoni namreč neprestano hujskajo zoper papeža, duhovščino in Cerkev, češ, da se niso hoteli udeležiti hujskanja za vojsko. Papežu so pobrali tudi del vatikanske straže in jo poslali na bojišče. Pustili so mu samo nekaj starih mož.

Zlato mašo je obhajal dne 9. julija sekovski (graški) knezoškof dr. Šuster.

Za škofa v Lincu ob imenovan ondotni profesor bogoslovja dr. J. Gföllner.

Zaobljubljena cerkev. V Budimpešti bodo zidali novo votivno cerkev, ki naj bi bila nekak sijajen spomenik na sedanjo svetovno vojsko. Obenem hočejo prav s tem novim sveetiščem odpomoči pomanjkanju cerkvâ, ki se čuti v Budimpešti.

Namesto vere — praznoverje. Vedeževalstvo v Parizu bujno cvete. Vsa obrt počiva, vedeževalke pa služijo kot še nikdar poprej. Okrog 300 žensk se preživlja v Parizu samo s tem, da prorokujejo iz kart. Sedaj so jih vendar 79 priprli.

Prepoved sv. obhajila. Škof Avguštin v Limburgu je razglasil: »Ker kljub žalostnim časom ne prenehajo tožbe o nedostojni obleki nekaterih žensk, zaukazujem, da se pri obhajilu mizi izpuste vse one osebe, ki bi imele

globoko izrezano obleko.« — No, take osebe, ki se pohujšljivo oblačijo, pač ne silijo preveč k mizi Gospodovi.

Iz Skobelova v Turkestanu se poroča, da ondotnim ruskim ujetnikom mašuje in deli sv. zakramente č. g. Vladimir Cepuder, sin ljubljanskega nadučitelja Josipa Cepudra. Kaplan Vladimir Cepuder je služboval na Štajerskem; kot vojni kurat je bil ujet in sedaj tolaži in pomaga našim vojakom v daljnem ujetništvu.

Po domovini.

Laha dobro odbijajo naši vojaki. Upamo, da se jim posreči pregnati ga in poriniti daleč doli nazaj. Toda boji so silno trdi in hudi. — Goriška strašno trpi vsled vojske. Cerkev na Sv. Gori je zelo poškodovana, samostan pa skoro popolnoma razrušen. Zdaj so se spravili hudodelski Lahoni tudi nad mirenški grad, kjer je nova naselbina misijonarjev. Kolika škoda, ako to krasno naselbino, ki je stala toliko truda in troškov, razbijejo! — Kaj je s cerkvijo v Drežnici, ni znano, ker je zveza s tamošnjimi kraji pretrgana. Teško, da bi ostala nepoškodovana! — Begunci goriški so razkropljeni na vse kraje. Ubogi siromaki! Zbirajte zanje darove! Za trpeče in umirajoče pa molite presrčno in neprestano!

Zahvalne službe božje. Po vsem cesarstvu so se opravile zahvalnice za zopetno osvojitve Lvova. V Ljubljani je bila v stolnici v ta namen slovesna sv. maša dne 25. junija. Prišli so poleg drugih meščanov tudi vsi vojaški in civilni dostojanstveniki.

Duhovniki goriške škofije so ostali na svojih mestih razen onih, ki so bili po vojaški naredbi prisiljeni, da so se umaknili. Furlanska duhovščina se nahaja s svojimi verniki-begunci deloma na Štajerskem, deloma na Ogrskem in Avstrijskem. Od duhovnikov iz tolimnske dekanije so povečini vsi na svojem mestu. Izredne pravice za čas vojske je dobil župnik v Podmelcu. — V italijanskem ujetništvu v Cremoni se nahaja 17 župnikov iz Furlanije.

† **Kanonik Jakob Kavčič.** Dne 7. julija je umrl mariborski kanonik č. g. Jakob Kavčič. Rojen je bil leta 1862, v župniji sv. Petra pri Radgoni.

Srebrna sveta maša. Petindvajsetletnico mašništva je obhajal 4. julija vpokojeni mornariški superior č. g. Karel Kokolj, ki oskrbuje sedaj bolnišnico na ljubljanski obrtni šoli.

Duhovske spremembe v ljubljanski škofiji. Premeščeni so bili čč. gg. kaplani: Ivan Drešar iz Smlednika za žup. upravitelja v Spod. Log na Kočevskem; Francišek Kogej z Jesenic za beneficiata v Šmartin pri Litiji; Fr. Hiti iz Poljan nad Škofjo Loko na Jesenice; Tomaž Javornik iz Gorij v Trzič; Ivan Kete iz Zagorja ob Savi v Št. Vid nad Ljubljano; Franc Gabrovšek iz Vrem v Hrenovice; Josip Klopčič iz Kamnika za žup. upravitelja v Št. Lenart; Franc Govekar, prefekt v zavodu sv. Stanislava v Št. Vidu, za kaplana v Ribnico; Ivan Sever iz Koroške Bele v Moravče; Anton Zalokar iz Brezovice v Črnomelj; Josip Markič iz Preddvora v Horjulj. Na meščeni so bili čč. gg. novomašniki, oziroma seminjski duhovniki: Ivan Dežela v Preddvoru; Fr. Vavpetič na Koroški Beli; Ivan Vindišar v Kamniku; Fr. Učakar na Brezovici; Josip Gabrovšek v Vremah; Josip Jalen v Bohinjski Srednji vasi; Fr. Jezerec pri Sv. Križu pri Litiji; Ludovik Lederhas kot katehet in kaplan pri uršulinski cerkvi v Škofji Loki; Anton Oman v Zagorju ob Savi; Janez Pucelj v Šmarjeti; Anton Selan v Poljanah nad Škofjo Loko; Viktor Turk v Gorjah; Henrik Wittine v Stari cerkvi na Kočevskem. — V vojno službo je poklican č. g. A. Bulovec, kaplan od Sv. Križa p. L. — Podeljena je župnija Boštanj ob Savi č. g. Engelbertu Rakovec, doslej kaplanu v Ribnici. — Župni upravitelj č. g. Ivan Borštner pri Sv. Lenartu je postal administrator v Novi Oselici. — Stalni pokoj je dovoljen čč. gg.: Gregoriju Šlibarju, župniku na Rudniku, in Francišku Zorcu, župniku v Novi Oselici.

Celovec. Knezoškoč dr. Adam Heffer je imenoval stolnega kanonika dr. Janeza Quitta za svojega generalvikarja (namestnika) in za oficijala krške škofije. Duhovniki v vojnem ozemlju so dobili navodila, kako ravnati, če bi slučajno začasno prihrumel sovražnik v deželo. Župniki so dolžni do zadnjega vztrajati na svojih mestih ter biti vernikom v pomoč in tolažbo.

Generalni definitor se imenuje vsakdo izmed šestero svetovalcev, ki so pridržani vrhovnemu predstojniku (generalu) frančiškanskega reda s sedežem v Rimu. Pri zadnji volitvi je bil izvoljen za takega definitorja tudi Slovenec P. Vendelin Vošnjak, sedanjí gvardijan v Zagrebu. Poprej je bil prvi provincijal leta 1900 nanovo ustanovljene hrvatsko-frančiškanske province sv. Cirila in Metoda.

Pegasti legar se je bil lotil tudi č. gosp. vojnega kurata Ivana Cegnarja, ki je bil v vojni bolnišnici izpočetka vojske. Bolezen si je bil nalezal ob izvrševanju svojega poklica, pa jo je srečno premagal ter se povrnil na dopust v Ljubljano. Kmalu po žalostni novici o bolezní skrbnega gospoda kurata smo dobili sporočilo, da ga je vojaška oblast odlikovala z zaslužnim križem II. vrste na belordecem traku. Tiho delujočemu a požrtvovalnemu gospodu kuratu iskreno častitamo.

Za srečno zmago in mir je bila v nedeljo 18. julija velika procesija, ki so jo vodili čč. oo. frančiškani v Ljubljani od domače župnijske cerkve do svetišča sv. Antona na Viču. Pobožni verniki so z gorečimi prošnjami obisipali mogočnega zavetnika sv. Antona, da bi izprosil skorajšnjo dokončno zmago našim hrabrim četam.

Spakarija. Toliko se govori danes o nedostojni obleki nekaterih žensk, predvsem gosposkih, pa nič ne pomaga, daš živimo v času, ko nas vse šiba božja tepe. Zdaj so jeli otroke, ki v nekaterih družinah že itak niso imeli kdovekaj dostojnih oblačil, še prav posebno razvajeno, neokusno in naravnost nedostojno oblačiti, kakor bi nalašč kljubovali. Kako hočejo, da bodo taki otroci imeli pozneje čut sramežljivosti, če ga jim starši sami jemljó. Bog daj norcem pamet!

Sv. Rok v Trbovljah. Nekdaj se je obhajal slovesno pri sv. Katarini — kakor se je reklo na Potoku — sv. Rok in se je zbiralo tam ogromno ljudstva. Letos se bo ta slovesnost obhajala na god sv. Roka začeniš s svečano procesijo v Zastenaku in bo po dokončani procesiji slovesno sveto opravilo v čast sv. Roku pri sv. Katarini (na Potoku).

Izredna slovesnost se je vršila 26. junija v redovni kapucinski cerkvi v Škofji Loki. Presvetli škof ljubljanski so naklonili oo. kapucinom, oziroma njihovi cerkvi izredno čast. Posvetili so enega njihovih bogoslovcev v mašnika v imenovani cerkvi. Temu posvečencu se je slučajno pridružil še eden izmed Salezijancev, ki se je tjekaj pripeljal. — Imenovani posvečenec P. Avrelij Šerik, rodóm Ljubljančan, je nato 29. junija opravil svojo prvo sveto daritev v kapucinski cerkvi istotam.

† **Jakob Dobravec** iz Bohinjske Češnjice je padel v bojih pri Novem miastu v Galiciji. Zapušča doma starše, ženo in petero nedoraslih otrok. Kot mladenič vedno veren in pošten, je bil član mladeniške Marijine družbe v Srednji vasi. A tudi pozneje kot mož se ni izneveril ne Bogu ne Mariji. V pismih in vojnih dopisnicah, ki jih je pisal svoji ženi, se vedno ponavlja, da upa, da mu bosta Bog in Marija pomagala. Zares srečen je bil. Osem-

krat je prišel iz ognja neranjen, zadnjič pri Pšemslu; a pri Novem miastu ga je Bog poklical k sebi. Bog in Marija s Teboj!

Fr. Ks. Steržaj.

Marijine družbe.

Iz Mekinj. Šesto nedeljo po veliki noči (16. majnika) smo bili v naši, Mariji izročeni župniji priča tolažljivega pojava, kako naše slovensko ljudstvo res otroško ljubi Marijo in v težkih časih zaupa njeni materinski ljubezni in njeni veliki moči pri Bogu. Vsakoletni obhod s kipom mil. Marijinega Srca k znani kapele Marije Pomočnice na Zduši se je razvil v mogočno vojno procesijo. Ob treh popoldne je govoril v prenapolnjeni cerkvi vlč. g. kanonik in dekan Ivan Lavrenčič z navduševalnimi besedami ter bodril k ljubezni in zaupanju do sv. Evharistije in Marije: tu je rešitev v vseh okoliščinah, tako tudi v naših strašnih vojnih težavah. Nato se je vršil veličasten obhod, kateremu je dalo še poseben znak ogromno število Marijinih hčerá s petimi zastavami. Vernega ljudstva so cenili do 3000. Duhovnikov je bilo pet. Pri Mariji Pomočnici na Zduši smo opravili molitve za zmago in skorajšnji mir. Prav iz srca so nam kipele molitve; pod milim, jasnim nebom pa je odmeval tožen, a zaupljiv odmev pesmi: »Marija, k tebi uboge reve mi zapuščeni vpijemo...« O Marija, Mati! Usliši nas skoraj! (Ta dopis se je, žal, po zmoti zakasnil; no, pa je še zmerom resničen in dober. Ured.)

Iz Dobruča. Tukaj pošiljam poročilo občnega zbora našega društva »Svete vojske«. Zborovali smo mesto 27. junija (ker je bila ta dan nova maša) 11. julija. Prešteli, pregledali smo svoje vrste, ki so sedaj bolj male, zaradi vojske večinoma sama dekleta. Po številu nas je prve stopnje 18, druge stopnje 29 članov. »Zlate dobe« prihaja v našo faro enajst izvodov. Članov nam je mnogo vzela vojska. Vendar upamo abstinenti na boljše čase za naše delo. — Poлагoma ljudje spregledujejo, šnops je skoro vsak dan dražji, in po prodajalnah, hvala Bogu, špirita zmanjkuje, postave glede pitja so tudi ostrejše. Posebno glede sadja se mi zdi, da bodo ljudje veliko pametnejši v tem oziru.

Iz Boštanja. 29. aprila t. l. je izgubila naša Marijina družba svojega voditelja v osebi preč. gosp. župnika Martina Kerina. Bil je pri nas skoro devet let ter v tem času mnogo storil za povzdigo duhovnega življenja. Imeli smo za njegovega časa sv. misijon, pred enim letom duhovne vaje za Marijino družbo ter vsako leto še razne druge pobožnosti. Vsevedni, ki najbolje vidi in pozna pota vsakega,

naj mu bode plačnik! Na novi župniji mu želimo obilo uspeha in božjega blagoslova!

Slap pri Vipavi. Sredi vojnega meteža je zamrlo naše javno življenje, ni volitev, ni društvenega gibanja, samo Marijina družba še živi in se giblje. Vseh družabnic je sedaj 20; veliko ni, pa tudi ni malo, če se vpošteva, da je župnija majhna in šteje v mirnih časih nekaj nad 500 prebivalcev. Sedaj je veliko odsotnih; pri neki hiši so ubiti že trije bratje; nekaj jih je ujetih, med njimi vzorni mladenič, županov sin Alfonz Volk, brat dosedanje prednice Marijine družbe. Bog mu je dal srečo. Ranjenega so pripeljali v Moskvo; ko je ozdravel, je prišel k nekemu jako dobremu ruskemu grofu v Vjaznu, Smolenska gubernija, kjer se mu dobro godi. — Shode imamo redno; na »Bogoljuba« smo naročene vse. Sedaj seveda ni govora o romanjih in večjih prireditvah, zato pa pridno delamo na polju in se ne ustrašimo tudi težjih del. Je pa tudi svet pri nas lepo obdelan, dasiravno je naše delo težko in delavcev malo. Grmenje topov, ki se razlega z malimi presledki ponoči in podnevi, nas ne plaši čisto nič. Samo opoldne prenehajo Italijani s streljanjem, ker gredo kuhat polento.

Krka pri Zatičini. V molitev se priporoča umrla članica Marijine družbe Marija Kostelic. Ker je bila zvesta naročnica »Bogoljuba«, zato naj bodo njenemu spominu posvečene te vrstice. Dokler je mogla hoditi, je pristopila vsako nedeljo in vsak praznik k mizi Gospodovi, večkrat tudi v delavnik. Bila je večkrat v bolnišnici, šestkrat operirana in sedmič so ji še nogo odrezali. To je bil hud udarec zanjo. A trpela je vse iz ljubezni do Jezusa. Rekla je enkrat: Kelih trpljenja hočem piti, dokler ga ne izpijem. — Bog daj še veliko tako ponižnih deklet, kot je bila ona! Na njen grob se smejo po pravici zapisati besede: Cvetela je, a je zvenela; zvenela je, da večno lepše bo cvetela.

Iz Studenca pri Krškem. Po želji »Bogoljuba« smo imele dekleta Marijine družbe na binkoštni ponedeljek zjutraj skupno sveto obhajilo in popoldne shod in molitve v dosego zaželjenega miru. Drugo nedeljo po Binkoštih smo imele zopet zjutraj skupno sveto obhajilo in popoldne po končanem govoru sprejem novih članic; sprejetih je bilo na novo 36 deklet. V dveh letih se je naša Marijina družba pomnožila za 72 članic. — Dve sestroji smo sprejeli k večnemu počitku v enem tednu, in sicer Nežo Rak 24. junija in Ano Ratec 30. junija. Bili sta najstarejši v družbi in med prvimi sprejeti v Marijino družbo, ki je bila pri nas ustanovljena leta 1901.

Ptuj. Dne 2. julija — na Marijin praznik — spremljala je mestna Marijina družba dražo

družico, 63letno šiviljo Alojzijo Sattler, ki jo je nemila smrt naglo, nepričakovano iztrgala iz njenega kroga, k zadnjemu počitku. Zgubila je mestna Marijina družba vzorno, izvanredno požrtvovalno članico, ki je dajala vsem najlepši zgled ponižnosti in požrtvovalnosti. Omenimo tu le, da je v tem vojnem letu ves čas brezplačno šivala za »Rdeči križ«, da je podpirala katoliško časopisje, sama bila tudi naročnica »Bogoljuba«, da je pri vsaki priložnosti rada prispevala po svojih močeh. Ko je družba lani nabirala prispevke za nabavo novega križa, je bila ona prva darovalka; ravno njo pa je družba prvokrat z novo blagoslovljenim križem spremila na kraj večnega miru. Kako priljubljena je bila pokojnica, priča dejstvo, da je bila udeležba pri pogrebu, kljub slabemu vremenu ogromna. Razen družbenic udeležilo se je pogreba mnogo mestnih gospá, kakor tudi zastopstvo »Rdečega križa«. Članica Marija Štumpf se je v imenu družbe poslavljala od rajnice po nagrobnem govoru in v nedeljo, 4. julija pri shodu Marijine družbe po nekrologu. Oba govora sta ganila poslušalce do solz. Z govornico kličemo vse: »Na svidenje, predraga, nad zvezdami!« — Ptujška mestna Marijina družba.

Velika Dolina. Na binkoštni ponedeljek, na praznik Marije Pomočnice kristjanov, je opravljala naša Marijina družba mirovno pobožnost. Dekleta so se z veliko vnmemo udeleževale te pobožnosti in pri posameznih urah molile sv. rožni venec in pele lepe pesmi Mariji v čast, da bi nam kmalu pri Bogu izprosila tako težko pričakovani mir. Ob drugi uri popoldne je bil slovesen shod. Družbeni vodnik je razložil v primernem govoru zgodovinski postanek in pomen imenovanega Marijinega praznika in poudarjal, kako se moramo sedaj posebno Slovenci zatekati k Mariji, ko bo Italijan udaril na našo zemljo in jo skušal podjarmiti in bo hotel z nami postopati kot se bo njemu dozdevalo. Nato je bilo 17 kandidatinj na novo sprejetih v družbo. Družba šteje 72 članic. Število ni ravno veliko, pa bodimo za enkrat zadovoljni, ker pred enim letom je bilo še veliko slabše, niti 20 ni bilo tako trdnih, da bi vztrajale v družbi pod vsakim pojojem. — V »Bogoljubu« se neka prednica pritožuje, da se nekatere dekleta komaj toliko drže pravil, da še v družbi visijo. Tudi pri nas so nekatere take, da komaj v družbi še visijo; treba bo poiskati primernih sredstev, da jih bolj privežemo na družbo, da ne bodo le visele, ampak se tudi družbe z vso dušo držale.

Št. Ilj v Slovenskih goricah. Daša dekliska Marijina družba je dne 9. maja obhajala petletnico. Zjutraj smo imele skupno sv. obhajilo. Potem smo zapele zahvalno pesem. V tem

času je bilo izključenih 20 deklet, ker preveč ljubijo drugo veselje, četudi dobro vedo, da so obljubile pred oltarjem Mariji vedno zvestobo. Toda mnoge niso držale dane obljube, postale so nezveste svoji dobri nebeški materi Mariji. Tudi nemila smrt ni naši družbi prizanesla. Osem jih je pustilo ta svet v najlepših letih svoje mladosti in upamo, da se vesele v nebeški družbi Marijini.

SPOMINJAJTE SE UMRLIH!

Jerica Kavčič, Godešič, 24. junija.
Helena Zupan, Tržič, Gorenjsko, 10. julija.
Gologranc Neža, Teharje.
Gologranc Marija, Teharje.
Marija Kocjančič, Dovje.
Frančiška Barle.
Jozefa Bobnar, Ajdovec, 30. junija.
Katarina Cibelj, Ajdovščina, 22. julija.
Katarina Kramarič, Semič, 15. aprila.

Peregrinu Vunček-u v spomin!

Svojemu součencu v tiskarni sv. Mohorja.

Skupaj poklic izbrala,
Skupaj se učila;
Na cesarja klic za vedno se ločila!
Ti na sever, — jaz na jug.
Tebe že pokriva zemlja tuja
Mene čaka še usoda!
Dragi, z Bogom!
Na svidenje nad zvezdami!

Ivan Stöcklinger,
strojnik v »Katoliški tiskarni«.

Književnost.

Premišljevanja o božjem Srcu Jezusovem.
Spisal P. Mariofil Holeček, frančiškan. Cena 1 K 20 vin. za broširan, 2 K za vezan izvod. Po pošti 20 vinarjev več. — Katoliški narodi vesoljnega sveta se oklepajo vedno tesneje božjega Srca Jezusovega. Tudi Slovenci smo se božjemu Srcu že pred leti posvetili; to posvetitev smo že mnogokrat ponovili; na posebno slovesen način se je pa zgodilo to letos, ko nam je prinesla vojska toliko žalosti in trpljenja in smo še močnejše začutili potrebo, da nam odpre to Srce neusahljive zaklade svoje ljubezni in svojih dobrot. — Ker smo se pa z večkratno posvetitvijo tako približali božjemu Srcu, je potrebno, da to Srce tudi natančneje in jasneje spoznamo, da prodremo nekoliko v neizmerne skrivnosti in milosti, ki jih Zveličarjevo Srce za nas hrani in nas želi z njimi obogatiti. Četudi bi vse knjige na svetu ne mogle vredno popisati vseh zakladov, ki

jih hrani božje Srce, bo vendar ta knjiga razveselila častilce in dvignila med vernimi Slovenci češčenje in otroško zaupanje do božjega Srca. — Dobi se v »Katoliški bukvarni« v Ljubljani in v vseh frančiškanskih samostanih.

Petero prošnih Marijinih pesmi ob vojnem času. Zložil Franjo Neubauer. Za mešan zbor, solo in orgle uglasbil Ignacij Hladnik. Cena 1 K. — Pesmi so lepe, primerne sedanjemu času. Kritika strokovnjakov se je o njih prav povoljno izjavila.

Lavretanske litanije Matere božje za mešani zbor, oziroma eno-, dvo- ali triglasni zbor zložil Franc Ferjančič. Cena 30 vinarjev. — Te litanije bodo dobro došle našim pevskim zborom. Z njimi pa ne bo ustrezno samo pevodjem in pevcem, temveč tudi občinstvu, ker se bodo litanije hitro udomačile. Dobé se v »Katoliški bukvarni« v Ljubljani.

V MOLITEV SE PRIPOROČAJO:

Neka sestra svojega brata, odhajajočega na bojišče. — Štiri osebe za zdravje. — M. K. za zdravje, potrpežljivost in stanovitnost v dobrem. — Neki mladenič, da bi mogel dobro dolgo spoved opraviti. — A. Č. za zdravje sebi in svoji družini. — Neki mladenič, da bi premagal hude skušnjave. — Pijančevanju vdana oseba. — Dve dekleti, ki sta zašli na kriva pota. — Dve družini. — Neka na živcih bolna oseba, ki ima hude skušnjave, da bi jih mogla srečno prestati in najti dušni mir.

Prav posebno se priporoča v molitev Leopold Puhar, tajnik »Svete vojske«, ki je na bojišču sredi ognja. Da on ostane živ in zdrav, na tem je za dobro stvar veliko ležeče. Marsikje ga poznate, ker je imel predavanja. Molite, da ga Bog ohrani!

ZAHVALE.

Presv. Srcu Jezusovemu, Mariji Pomagaj in sv. Antonu se najpristrčneje zahvaljujem za srečno rešitev iz velike stiske, v kateri sem se nahajal. Peter P. — Neka deklet presvetemu Srcu Jezusovemu in Marijinemu za ozdravljenje. — Marija Malnarič presv. Srcu Jezusovemu za vrnjeno zdravje. — F. C. S. sv. Antonu za veliko pomoč in uslišano prošnjo. — Neka članica Marijine družbe Materi božji za uslišano molitev po opravljeni devetdnevni. — Neka oseba Majnikovi Kraljici za zadobljeno dušno milost. — J. M. S. M. presv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu za čudežno pomoč. — Alojzija Č. presv. Srcu Jezusovemu za vrnjeno zdravje otroku in da je mož svete zakramente prejel. — Neki mož in žena pre-

svetemu Srcu Jezusovemu in Mariji, majniški kraljici za več uslišanih prošenj. — Marija Travnar presv. Srcu Jezusovemu za mnogo uslišanih dobrot, posebno za pomoč v boleznih. — Neka oseba Materi božji za dve uslišani prošnji. — Marijin sin-dijak sv. Antonu Pad. in Materi božji za srečno izdelano skušnjo.

Darovi.

DAROVI ZA BOSENSKE MISIJONE.

a) V denarju.

F. Z., Ljubljana, za novomašn. 10 K; Mar. Kaplan za bos. dijake 1 K; Neimenovana za novomašn. 1 K 60 vin.; nabiralnik v prodajalni Ničmanovi, Ljubljana, 7 K 20 vin.; Marija Kramar za sirote 1 K; Neimenovana za mizo sv. Antona 5 K; g. dr. Aloj. Merhar za razglednice 3 K 58 vin.; Ljudmila Kokl, šmartno pri Celju, 8 K 42 vin.; nabrane pole za opeko št. 468, gđč. Tončka Vider, 10 K; št. 469, Jožefa Buchleitner na Krčanjeh, Koroško, 4 K; št. 470, Ivanka Sedej, Črni vrh - Polhovgradec, 5 K; št. 471, gđč. Mar. Klemenc, Ljubljana, 2 K; št. 472, M. Št., Gradec, 80 vin.; št. 473, Mar. Lamut, Konjice, 10 K; št. 474, Pavla Videmšek, Ljubljana, K 50 vin.

b) Razni darovi.

Neimen. 2 srečki »Slovenske Straže« za novom.; Neimen. 1 podoba v okvirju; ga. H. Schiferer 2 vel. podobi v okvirjih, Katarina Gasperič, Škofja Loka, 2 jopiča, 6 žep. rutic, 4 pare zim. zapestnic, 1 par nogavic, 2 para rokavic, 1 čepica, 1 svil. trak, 8 korporal, 10 rutic za kelih, 2 para novih deških hlač, 1 zavitek čipk, 1 par čevljev; gđč. M. Demšar 1 kos kvačk. čipk za roket; Neimen. 1 krasen roket; uršulinski samostan v Škofji Loki nabral: 8 purifikatorijev, 6 korporalov, 1 jopič, 1 puščico za olje, 1 par rokavic, 3 z roko slikane oltarne podobe, 14 postaj starega križevega pota prenovili, 3 slikane burze z vrečicami, 1 slikana štola, kolarja; Marija Kaplan, Ljubljana, 1 lepo odejo, 2 rjuhi, 1 prevlako za zglavnik; gospa Mar. Alešovec, Ljubljana, 2 albi.

Za naše vojake: Neimenovan 10 K; župnik Fr. Zbašnik 10 K; župnik J. Kljun 10 K; po dekanu J. Plantariču iz Trebnjega 40 K; žup. uprav. J. Miklavčič 10 K; Neim. 5 K; Mar. družba v Žireh 10 K; iz Sel pri Šumbregu 2 K; M. J. Prajnik 6 K.

Za afriške misijone: M. Lovšin, Radomlje, 50 K.

Za bosenski misijon: Neim. 3 K; župnik Zbašnik 10 K; Mar. dr. šent Rupert pri Veli-

kovcu 20 K; Franciška Zlatnar 6 K; iz št. Leonarda nad Loko 6 K 40 vin.; župnik Laznik iz Slavine 60 K; Koren Ana 6 K.

Za bolgarske misijone: M. Lovšin 30 K; Fra. Koce 2 K.

Za japonske misijone: župnik I. Kljun 20 K.

Za odkup zamorčka: Franciška Valenčič, Trnovo, 26 K.

Za preganjane duhovnike v Mehiki: Neim. iz Idrije 10 K; Tereza Goštinčar 8 K.

Za vojake iz Stare Fužine 10 K.

Za »Dejanje sv. Detinstva« so poslali do 17. julija čč. gg.: Jožef Krajnc, kaplan v Trebnjem, 8 K 63 vin.; Mat. Kozelj, kaplan v Dobropolju, 12 K; Martin Dimnik, kaplan v Šmartnem pri Kranju, sedaj c. kr. vojni kurat, 5 K 58 vin.; Josip Markič, kaplan v Preddvoru 5 K; Matija Škerbec, katehet v škocijanu 37 K; A. Golf, župnik v Srednji vasi v Boh., 5 K; J. Laznik, župnik v Slavini, 4 K 12 vin.; P. Rafael Grobljar, katehet v Ljubljani, 7 K 12 vin.; J. Vurkelc, župnik, Dobje na štajarskem, 20 K; Val. Batič, kurat, Pečine na Goriškem, 10 K; Matija Noč, kaplan v Sodražici, 12 K 23 vin.; mestni župni urad v Celju 10 K.

Prispevki za bratovščino presv. Rešnjega Telesa od 1. januarja 1915 do 10. junija 1915. Stara Oselica 133 kron, Moravče 180 kron, Trebnje 64 K, Horjulj 80 K, Podkraj 88 K 10 v., Kokra 16 K, Toplareber 14 K 80 v., Tunice 60 K, Sinji vrh ob Kolpi 20 K, Šturija 63 K, Gora n. J. 12 K, Štruge 70 K, Podraga 75 K, Suhorija 29 K 20 v., Bled 50 K, Gora pri Sodražici 14 K, Trebelno 25 K, Koprivnik, Boh., 31 K 20 v., Goriče 70 K, Vič 80 K, Želimlje 21 K 50 v., Adlešiči 40 K, Čermošnjice 15 K, Spod. Idrija 94 K, Vače 48 K, Zavrac 25 K, Ovsiše 28 K 48 v., Voglje 43 K 16 v., Tomišelj 56 K, Horjul (II.) 22 K, Sv. Trojica pri Cirknici, Komenda (II.) 23 K, Tržič 100 K, Brusnice 26 K, Škocijan pri Turjaku 50 K, Slap (II.) 40 v., Slavina (II.) 15 K, Borovec 15 K, Ig 60 K, Kropa 30 K, št. Vid pri Cirknici 14 K 70 v., Fara pri Kost. 42 K 10 v., Rova 25 K, Godovič 20 K, Vače (II.) 5 K 60 v., Črnomelj 70 K, Nadanje Selo 30 K, Prem 100 K, Mirna-peč 56 K 50 v., št. Jurij pri Kranju 81 K, Sela p. Kam. (II.) 7 K 10 v., Kranj 122 K 44 v., Boh. Bistrica 70 K, Koprivnik Boh. 31 K 20 v., Hraštje p. Kr. (II.) 2 K 60 v., Skaručina 6 K 70 v., št. Gotard 24 K 80 v., Polhov Gradec 96 K 12 v., Ihan 28 K 14 v., Preska (II.) 8 K, št. Jutij p. Šmar. 100 K 90 v., Podzemelj 20 K, Bela-

peč 26 K 40 v., Sorica 106 K 52 v., Goče 38 K, Krašnja 33 K 30 v., 7 45 K 20 v., Ljubljana po g. Zupancu 60 K, Rateče 88 K, Čatež ob Savi 26 K 40 v., Črni Vrh nad Polh. Gr. 64 K 77 v., Boh. Bela 57 K, Trnovo, Notr., 72 K, Košana 60 K, Aleksandrina Loger 2 K, Klein Mar. 2 K, Dečman M. 50 v., Terezija Wurzer 2 K, Čermelj Barb. 1 K 60 v., Wolgemut J. 2 K, Fabijan J. in M. 4 K, Franciška Pucihar 2 K, Franciška Gerčar 2 K, Marijina družba II. pri uršulinkah 20 K, dr. Janežič 10 K, dr. Lesar, sem. vodja, 100 K, Franca Stupar 2 K, mil. g. prošt Sajovic 2 K, M. Bizilj 2 K, J. Jurkovič 1 K 40 v., po »Bogoljubu« 3 K, neimen. 2 K 80 v., po čč. gg. uršulinkah 98 K 46 v.

(Drugi na ovitku.)

ZAHVALA IN PROŠNJA.

Za slepe vojake se je nabralo dozvaj okoli 2500 kron. Nekateri kraji so se prav dobro obnesli. Župnija Studeno, ki ni velika, je dala sama 135 kron. Podobno, ako ne enako, tudi nekatere druge. Izkaz darov je objavil »Slovenec«. Na mnogih krajih se pa za našo prošnjo, kakor kaže, niso nič zmenili. — Res je prošnja na vse kraje silno veliko. Toda denarja pa tudi ni malo. Nikoli pravzaprav ni bilo med ljudmi toliko denarja, kakor zdaj v vojski.

Danes bi poprosili darov posebno za naše uboge **slovenske begunce z Goriškega**, ki so odnesli golo življenje pred italijanskim napadom in se morajo potikati po tujini brez napa. Če ne morete denarja, darujte vsaj knjig, **molitvenikov** (mašnih bukvic) — ki jih imate dosti — in drugih! Begunci jih niso utegnili vzeti s seboj, pridig v svojem jeziku po tujih krajih ne slišijo. Kakó so potrebni dobrega berila! Pomagajte jim! Dobro, če kdo (n. pr. kaka družbenica) več knjig skupaj nabere med znanci in jih odpošlje — in sicer jih pošiljajte Katoliški bukvarni v Ljubljani.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Popirja zmanjkuje. Ker mnoge tovarne stoje, se ne more izdelati toliko popirja, kolikor ga je treba. Ravno »Bogoljubov« popir je že skoro pošel in ga iz tovarne ni več dobiti. Kaj bo, če popirja ne bo, kakó bomo razpošiljali »Bogoljuba«?!... **Vojška pisma** in druga se natisnejo samo tedaj, če so pisana toliko čedno in pravilno, da jih ni treba prepisavati. Za prepisavanje nimamo časa.

7. Sobota, prva v mesecu. Sv. Kajetan. Popolni odpustek: a) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; b) udom škapularske bratovščine karmelske Matere božje. — V tistih farnih cerkvah, kjer je bila določena nedelja za porcijunkulski odpustek, se isti dobi od danes opoldne pa jutri do polnoči. Pogoji kakor 2. avgusta.

12. Četrtek. Sv. Klara. Tretjerednikom popolni odpustek in vesoljna odveza.

15. Nedelja. Veliki šmaren. Popolni odpustek: a) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa kakor 5. dan; b) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega v bratovski cerkvi; spovednik more mesto obiska v bratovski cerkvi določiti kako drugo dobro delo; c) udom bratovščine naše ljube Gospe presv. Srca v bratovski cerkvi; d) udom rožnovenske bratovščine v katerikoli cerkvi; e) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; f) udom bratovščine presv. Srca Marijinega; g) udom družbe krščanskih družin; h) Marijinim družbam; i) udom bratovščine za uboge duše v vicah; j) tretjerednikom. — Tretjerednikom vesoljna odveza.

16. Ponedeljek. Sv. Rok. Popolni odpustek: a) tretjerednikom v redovni cerkvi; kjer te ni, pa v farni cerkvi; b) udom škapularske bratovščine karmelske Matere božje.

19. Četrtek. Sv. Ludovik, škof. Popolni odpustek tretjerednikom kakor 16. dan.

25. Sreda. Sv. Ludovik, kralj. Tretjerednikom popolni odpustek in vesoljna odveza.

28. Sobota. Sv. Avguštin. Popolni odpustek onim, ki nosijo višnjevi škapulir.

29. Nedelja, zadnja v mesecu. Marijino sedmero veselje in prečisto Srce. Popolni odpustek: a) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa kakor 5. dan; b) vsem, ki trikrat na teden skupno molijo sv. rožni venec; c) tretjerednikom. — Tretjerednikom vesoljna odveza.

Darovi.

Prispevki za bratovščino presv. Rešnjega Telesa od 1. januarja 1915 do 10. junija 1915. Šmartno pri Litiji 45 K 20 v., Srednja vas Boh. (II.) 7 K 70 v., Radeče 30 K, Zatičina 57 K 80 v., Bevke 26 K, Rob 50 K, Preddvor 60 K, Hotič 13 K, Češnjice 31 K, Podbrezje 47 K, 30 v., Hinje 9 K 34 v., Trboje 35 K 50 v., Begunje pri Cerknici 4 K 40 v., Ustje 16 K, Žužemberk 60 K, Hrastje p. Kr. 24 K, Begunje pri Lescah 23 K, št. Lenart pri Škofji Loki 26 K 80 v., Lesce 20 K, Kopanj 68 K, Novo mesto 13 K, Blagovica 35 K, Besnica 100 K,

Zagradec 45 K, Mošnje 20 K, Rudnik 36 K, Stari Log p. Koč. 53 K, Rakitna 52 K 40 v., Sv. Križ pri Trziču 85 K, Krško 18 K, št. Jakob v Ljubljani 30 K, Metlika 100 K, Sv. Križ p. Kost. 50 K, Sostro 68 K, Koprivnik Koč. 30 K, Sv. Jošt pri Kranju 18 K 40 v., Breznica 77 K 42 v., Sv. Trije Kralji 100 K, Vranja peč 40 K 40 v., Naklo 102 K, Boštanj 132 K, Postojna 6 K 50 v., Višnjagora 70 K, Bukovšca 19 K, Duplje 20 K, Šmartin pri Kr. 147 K, Sv. Jošt pri Vrhniki 56 K, Planina pri Rakeku 15 K 40 v., Zaplana 58 K 30 v., Vrhnika 206 K 80 v., št. Peter pri Nov. mestu 30 K, Kovor 20 K, Zasip 20 K, Vojsko 46 K, Planina Koč. 10 K, Smlednik 90 K, Sv. Križ na Jes. 20 K, Komenda 218 K, Borovnica 200 K, Cerklje pri Kranju 132 K, Zagorje ob Savi 70 K, Reteče 72 K, špitalič 73 K 88 v., Ajdovec 44 K 52 v., Logatec Dolj. 73 K 12 v., Škocijan pri Mokr. 54 K 54 v., Ježica 84 K, Kresnice 63 K, Sv. Helena 40 K, Javor p. Ljublj. 23 K 60 v., Raka 100 K, Mengeš 240 K, Mavčiče 97 K, št. Vid 168 K, Selca 160 K 86 v., Podlipo 63 K, Mečinje 50 K, Stara Cerkev Koč. 69 K, Polšnik 32 K 70 v., Žabnica 87 K, Motnik 60 K 40 v., Dol 57 K 50 v., Poljane nad Škofjo Loko 51 K, Trebnje 67 K, Homec 134 K, Brezovica 100 K, Domžale 140 K, Dražgoše 71 K, Črni Vrh nad Idrijo 65 K, Čemšenik 112 K, Šmartin pod Šmarno goro 77 K 2 v., Grčarice 14 K, Slap 12 K, Vipava 27 K 90 v., Šmartin, Tuh., 84 K, Grahovo 54 K 10 v., Zgor. Tuhinj 40 K, Sela pri Kamniku 74 K 40 v., Slavina 58 K, Vodice 152 K, Koroška Bela 22 K, Dob 190 K, Radovica 25 K, Lučine 50 K, Kamnagorica 65 K, Rakitna 66 K, Idrija 100 K, Poljanica 28 K, Lozice 44 K, Ljubno 44 K, Budanje 100 K, Šmarije 130 K, Ribno 55 K, Trnovo v Ljublj. 24 K 84 v., Bučka 60 K, Logatec Gor. 22 K 40 v., Sv. Jakob ob Savi 81 K 38 v., Loški potok 50 K,

(Dalje.)

5 vinarjev

stane dopisnica, potem katere izvolite zahtevati moj glavni cenik s 4000 slikami, obsegajoč bogato izbero pripravnih predmetov za vsakdanjo rabo in darila; cenik se pošlje vsakomur zastoj in poštne prosto.

Prva tovarna ur JAN KONRAD,
o. in kr. dvorni založnik, Brūx št. 1225 (Češko).

Pristne nikeln. žepne ure po 4-20 K, 5— K. V srebru 8-40 K, 9-50 K. Nikeln. budilka 2-90 K, ure s kukavico 7-85 K, ure z nihalom 9— K. Pošljia se po povzetju. - Neugajajoče se za-
572 menja ali denar nazaj.

Misijon.

Hčerke iz dobrih rodbin, ki čutijo v sebi poklic za redovništvo in se hočejo posvetiti vzgoji revnih otrok in misijonskemu delu v tu- in inozemstvu, se sprejmo v

samostan Srca Jezusovega

(Herz-Jesu-Kloster)

Dunaj XXI. Leopoldauerstrasse 123.

Bogata zaloga 546

**šivalnih strojev,
koles, pisalnih strojev**

pri

Ivan Jax & sin

Ljubljana,

Dunajska cesta 17.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

LJUDSKA POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

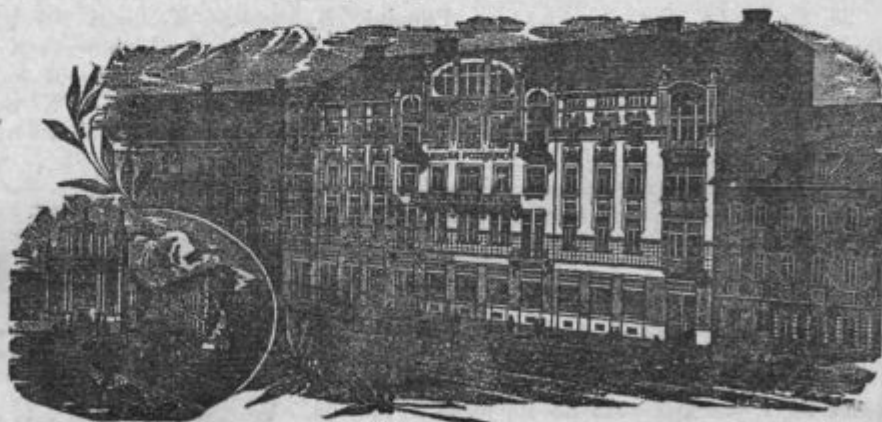
Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 6, prilije, v lastni hiši, nasproti hotela „Union“ za frančiškansko cerkvijo sprejema hranilne vloge in vloge v tekočem računu, za katere jamčijo ne samo njeni zadržniki temveč tudi cela dežela Kranjska, in jih obrestuje po

33

4³/₄ %

brez kakega odbitka, tako da prejme vložnik od vsakih vložnih 100 kron čistih obresti 4-75 K na leto. Stanje vlog je bilo koncem marca 1914 čez 22 milijonov K. Za nalaganje po pošti so poštno-hranilnične položnice brezpla. na razpolago.

Načelstvo.

Dnevnik:

„Slovenec“

stane po pošti prejeman:

Sobotna izdaja celoletno 7 kron.

celoletno	K 26.—
polletno	„ 13.—
četrletno	„ 6-50
mesečno	„ 2-20

KATOLSKA TISKARNA

V LJUBLJANI

sprejema v tisk vsakojake tiskovine od preproste do najfinejše izvršitve.